

3౧258

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసంబరు నెల 14 వ తేది శనివారము

No. 210

సంపుటము. ౨

కాళియు క్రి నాను పంప త్వర మార్గ శిర మా స శుద్ధ వకాదశి ౧౧.

నందిక ౨౦౦

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

ఆంధ్రమైన 1919 క్యాలండరు

సవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముండుగా చీట్లు పంపివారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

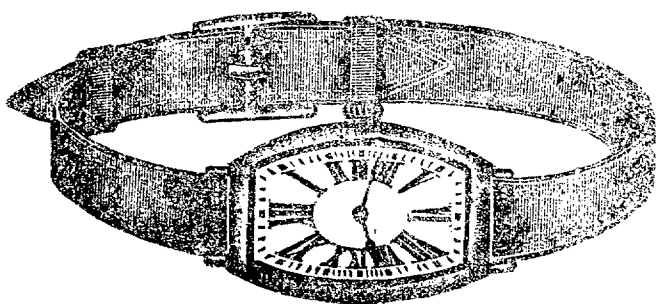
దగ్గు, తైలము, కడికెము, రొమ్ముకడికెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కనిడబ్బితో పె రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పొప్పలఖర్చులు సేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేమోద్ధ, బొంబాయి.
6, లంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

మనమైన తేడాలేక పని
చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ
స్థలమందు యుంచినను సరిలయిన
గంటలను తెలుపును. భూసైన్య
ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాకారులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. సమృద్ధివైసవి. చాల స్వల్పధరలు.
సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి
చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున
కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందరివద్దను దొరకగలవు.

విజయం: జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎస్. ప్లనేడు, మదరాసు.

అమృతార్థ వ అవశేషము.

ఈ అమృతార్థ రక్తమందున్నది పీర్లును మౌచ్చిం
తి అలమును కలిగించి యుద్ధకేతునటులేకే చేతి కాలి
స్థింబుల పోగొట్టును. మెడదూకు చల్లచేసి కఠినమనకు
క్షుణ్ణున కలిగించును. దీర్ఘజీవి, శ్రేయశా, తలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగునావిని తత్క్షణ నివారించును.
(219) ఖర్చుపాను డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మునిశిలకర్ శోమింద్రి,
అశంకనిగ్రహ కౌన్సలరు, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

1251 వెంగోగమునకు కుతారము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్తిము తెరు. పిడికారీ
మున్నగు కఠినవికట్టల పనిలేదు. దువ్వ
మైన మా మలయచందనము ఎలాపు
తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల
వెంగోగమును మూడుపూటలలో మానును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల సనేకములను గడించి
శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి
గ్రంథములు
అమృత వలి
అత్యద్భుతమైన సవల. సవలము లొబడుచుండును.
పె 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము
అనంతపురపు డగు నీతనిచేత్ర మిక్కిలి మనోహర
ముగ రచింపబడినది చక్కనితైలి. పొంది అచ్చు పె 0-8-0.
చిరునామా: ఆంధ్రప్రతికాలము,
1154 లింబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REED).
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/4 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REED)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ నాగడి, యోగ
దృష్టి, నాస్ట్రాఫుకము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర
కాస్త్రము, భూత వైద్యము, యోగములు, అమెరికావారి చీట్లు
పేక తమాషాలు, వివిధనివేదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక
మనమ్యుని నూయించునట్లు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట,
జీనముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తిలకాయితో మాట
లాడించుట, భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనమ్యుని
నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము
లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్
చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. పీసె పె 4 రూ॥లు
పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, బంగళా. (గుంటూరుజిల్లా)

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1386
ఫౌన్ బద్ద రు.8-12-0, హాటర్ మాస్ 7-8-0, స్పాన్ 7-0-0,
అల్ట్రాఫైన్ 2-12-0, ఆన్ సోనియా వి టైమ్ పీస్ 4-8-0,
అలారిం టైమ్ పీస్ 7-8-0, తిర్నస్సాన్కు 1 పింట్లు 8-0-0.
R. K. Nathan & Co.,
Pountain pen specialists, Triplicane, Madras.

సంధిసమావేశము.

గ్రేటుబ్రిటను విప్లవ కథర్మము.

నైటుటిఆఫ్రికా సమాజముగ దొమినియనులకుపోవురు. తూర్పు జర్మను ఆఫ్రికానును పడమటి జర్మను ఆఫ్రికా యును ఎవరు కే పరుచు కొనెదరు? ఆసియా మైనరులో నున్న అన్ని జాతులవారును తురుక్కులకు బానిసలై యున్నారు. నేటికి వారికిని ముక్తి కలిగినది. ఇంత త్వరలో త్రొత్త ప్రభుత్వముగాని జేత్యు ప్రభుత్వముగాని ఏర్పడునుల యోచన. ఎవరు నీటిని పాలించెను? పౌరశక్తి మంతయు అల్లకల్లోలుగ కున్నది. తన్నుదా! కా సానుకొంటును నాడ శక్తిలేదు. కాంతిని నెలొల్పుటగాని పరిస్థితులను సక్రమ పద్ధతులతో నుండుటగాని సామర్థ్యము లేదు. సామ్రాజ్యమునకు బ్రిటిషు జేత్యు ప్రధానముగ నుండుట చే విచ్ఛేదించితి అందఁకంటె ఈ విషయముల క్రియను గ్రేటుబ్రిటనుకు ఎక్కువ అసక్తిలేదు. సంధిసమావేశమున గ్రేటుబ్రిటను ఎట్లు ప్రగర్తియనో చూడవలసి యున్నది. ప్రస్తుత సంగతులను ఎట్టిభృగ్యులతోనులతో పోజేయి నదో అటులే గ్రేటుబ్రిటను సంధిసమావేశమున ప్రగర్తించ వలయును. ఈ జేత్యులను గురించి నాకేమియు రాష్ట్రాధికారు లు వాదలేదని గ్రేటుబ్రిటను కుతుకరచ్చును. ఆ పరిశాలన మును నూడ తనకనవరము లేదని ప్రకటించరచ్చును. కాని ధ్వంసము జేయబడిన రాష్ట్రములు గ్రేటుబ్రిటనుకు దగ్గరలో నుండుటచే సక్రమ విభాగమున నుంచి దొరతనము ప్రజేశ పెట్టకండగ అలక్ష్యముగ నుండుటకు నీటులేదు. ఈ రెండిని పరిహరించి ఈ రాష్ట్రములకు విజేత్యులబాధ యుండకాల దని అభిమతి ద్వితో గ్రేటుబ్రిటను చల్ల మాన్యుండ వచ్చును. ప్రపంచముతోబాటు గ్రేటుబ్రిటనునూడ నిశ్చింతతో నుండవచ్చును. ఈ రాష్ట్రములలో కొన్నిటిని గ్రేటు బ్రిటను వశపరుచుకొని పరిపాలించవలయును. సంధిసమావేశ మువారు గ్రేటుబ్రిటనుకు బలాత్కారము జేయుటతధ్యము. ఇందులో మాఖ్యముగ బలకర మగు జేత్యు ప్రభుత్వము మెసపొటేమియాలో ప్రజేశపెట్టబడువరకు గ్రేటు బ్రిటను వారు మెసపొటేమియాను పరిపాలించవలయును. ఇందు మెస పొటేమియాలో జేత్యుప్రభుత్వమునకు వలయు సాధనములే తేవు. జేత్యుప్రభుత్వమును ప్రజేశపెట్టు బాధ్యతను మిత్రియం దలి బలాత్కారముచేత గ్రేటుబ్రిటనునూడ వహించవలసి యున్నది. జేత్యు ప్రభుత్వమును నెలకొల్పినవిధమ తన బాధ్యతను వదలుకొనవచ్చును. ఒకకోజు గూడ గ్రేటుబ్రిటను వారు బాధ్యతను వహించ నవసరములేదు. పౌరశక్తిములో మాత్రిము ఎంతమాత్రిము గ్రేటుబ్రిటను ఎట్టి బాధ్యతను వహించుట కంగీకరింపరాదు. పౌరశక్తిలే ఈ బాధ్యతనంతను వహింపవలయును. వారే తమ విముక్తిని అరయవలయును. ఆ గాఖాన గారు నడివెంటలు చివరకు ఈజేత్యులు ఇండియా సామ్రాజ్యమున చేర్చబడవలయును. ఆ దినము ఎన్నడు వచ్చు నా యని మనము ఎదురుజూడ నవసరము లేదు. ఇప్పుడున్న సామ్రాజ్యమును విస్తరింప జేసికొనుటకే గ్రేటుబ్రిటనుకు చాల పని యున్నది. ఇంకను సామ్రాజ్యము విజృంభించవలెనని గ్రేటుబ్రిటను గోరినవో అనవరముకు ప్రయాస నవ్వము తప్పకజేయాలి. జేత్యుస్వేచ్ఛాహముగల ఆంగ్లయువకు లకు ప్రస్తుతియందున్న ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున ఎన్నియో అవ కాశములు గలవు. ముఖ్యముగ కనడా ఆస్ట్రేలి యాజేత్యులయందు మీరు స్థిరముగ కాపుర ముండవచ్చును. అచ్చట ప్రజలతోబాటు మీరుగూడ జీవవచ్చును. ఆస్వత్వము లనే మీరును బడయవచ్చును. విరాటలో ఏదారులును, పెరి పియా మెట్టపూములును మీరు పకరించును. జేత్యుక్రియలు వాంఛన మనము విడనాడవలయును. సంధి సమావేశమున నిల్చునారి హితోపదేశముచే రాజ్యాక్రమణ వలయునను తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొన్నవో లాభకరముగ నుండ గలరు. (మైక్సు ఆప్ ఇండియా).

పడమటి పంగరాష్ట్రపు జిల్లాలలో ఇక్కొల్లయంజాజ్య రము ఇంకను అతిదారుణముగ నున్నది. ఘోటిసాల, మిడ్చె పూరు, జంకూరాజిల్లాలలో గ్రామములు జ్వరముచేత తుడు చుకొని పోయినవి. కొన్ని గ్రామములయందు స్వతులను దహ నము జేయుటగూడ మనుష్యులులేరు. నీలైగుడులో ప్రజలు ఈగలవలె చనిపోవుచున్నారు. మాంజాము, ఆచుట్టు ప్రక్కల మహమ్మదీయులు హిందువులకంటె ఎక్కువగ చనిపోవుచు న్నారు. కొన్ని లోకలు డిప్రెస్సెస్వారూ వైద్యులను ఏర్పర చిరి. వైద్యసాయమును కలుగజేయుచున్నారు. మీరు గ్రామ ములను తిరికిచేయుచున్నారు. బొంబాయి కాకాపూరులతో పోల్చిజూడ కలకత్తాలో 85,45 మాత్రమే చనిపోవుచున్నారు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypereamic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvelous cure, especially mentioning thi Andhra Patrika to the [669]
Erectruss (A. P. DEPT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.
ఇన్నటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు మువాసనగలది.
అల్కాహోలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన శేషల పున్నసారము.
నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినవో, మనోగ్ధమగు మువాసన నిన్నలవరించును.
ఈ క్రింది సరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
శిన్నపైజా (అర డాం) సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యకము పైజా 1- డాం " " 0.12-0
పెద్దపైజా 2 " " " 1.4-0
పెద్దపైజా 4 " " " 2.0-0
వి. సి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 3 బుడ్డుకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.
శుభ్రత, పట్టుబడులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులూ దొరకును. నీ ఆకాశమున సకల సెంటు కలవు. కాపున, తాము కొననపుడు సీసాపైజా ను, గాడ్డపైజాను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క శుభ్రతను చూచి నీయే గోరువారి దిగునవాటి ప్రాసినవో అలాగే మృత్యుగల మువాసనకాదు ఉచితముగ వుండును.
సంపాదకము: ఆంగ్లయంజెంతు (డౌగ్ ఆంజెంతు) కంపెనీ సం. 155, బామ్బాయ్ సిటీ, బొంబాయి.
మరదలు: జేత్యులయందు: మహాత్మా మహాత్మ్యంబు, మహాత్మా మహాత్మ్యంబు, మహాత్మా మహాత్మ్యంబు.

ఆయుర్వేదపరిచారిసంఘము, బందరు:—ఈ పురప్ర ముఖులలో వేమూరి వేంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు, భోగ రాజు పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులుగారు, మల్లారి నూర్య నారాయణరావుపంతులుగారు, చిట్టా నుందర రామయ్య పం తులుగారు మొదలైనవారిందర, ఆయుర్వేదాభివృద్ధిని, పు జల సహాయమునకును, నేయేపద్ధతుల నవలంబించిన బాగుగ నుండునో విచారించునిమిత్త మీ పురనివాసు లగు ఆయు ర్వేదశిఖామణుల నొకవో సమావేశము కాగలందులకు కోరి యుండిరి. వీరికోరికపై కారము గడచిన సోమవారము సాయం త్రిము పురమందిరమున వైద్యశిఖామణులలో దావాపు యావ న్నందియు సమావేశమైరి. అగ్నిహోత్రం ఆప్పలాచార్యులవారి యాజమాన్యముక్రింద ఈ సభ దిగ్విజయముగా జరిగినది. ఈ సభయందు జేయబడిన తీర్మానములనుబట్టి యీ పురమందు 'ఆయుర్వేదపరిచారి' అనుపేరు నొక సంఘ మేర్పాటు చేయబడెను. సదరుసంఘము తరపున జేత్యు ధర్మవైద్యశాల నొకదాని నీ పురమున స్థాపించుట కంగీకరింపబడెను. సదరు సంఘమునకు వడ్డయన్నాటి కులాలరామయ్య, పంతులుగారు కార్యదర్శిగ పనిచేయుట కేర్పాటుచేయబడిరి. ఈ తీర్మాన ములను సభవారు యావన్నందియు నేకగీరముగా నంగీకరిం చిరి. వైద్యవైద్యశాల పోషణనిమిత్తము ఆయుర్వేదాభిమా నులగు వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు నెలయొక టికి రు 50 లు చొప్పున విరాళ మొసగుటకును దివి సీతారామా చార్యులుగారు ఈ ధర్మవైద్యశాలయందు రోజున కొకగంట పనిచేయుటకును వాగ్దానములను చేసియుండిరి. ఈప్రకారమే ఆయుర్వేదాభిమాన రీయస్యమునకు తోడ్పడుదురనునూ చనలు గాన్పించుచున్నవి. ఏయేపద్ధతుల ననుసరించి యీ ధర్మవైద్యశాల నేర్పాటు చేయవలసియుండునో విచారించు నిమిత్తము మరల నీ సభ కొలది దినములలో సమావేశము కాగలదు.

లోకల్ ఫండువారి కొక విజ్ఞాపన:—ఉయ్యూరు శివారుగండిగుంట గ్రామమునుండి ఆగ్రామపు మాలగూడె మునుండ బందరునుండి బెజవాడకు వెళ్లువనలో రోడ్డువరకు ఒకమట్టిరోడ్డుపోయించి మాకష్టములు కొంతవరకు తొలగించి నారు గాని, సదరురోడ్డుమీద కంకర లేనందువల్ల ధాన్యము వగయిరా భర్తీబల్లరవాదారికి పూటోతులుపడి సాధారణ ముగా ప్రక్కననుండే పంటకాల్పులో పడుటచూడి తటస్థించి అపాయము గలుగుననుటకు సందేహ మెంతమాత్రిము లేదు. కాన వెంటనే అనగా రాబోవు వేసవిలో నయిన సదరురోడ్డు మీద కంకరపోయించి మాకష్టములు పూర్తిగా తొలగించ గలందులకై లోకల్ ఫండువారిని ఇందుమూలముగా ప్రార్థించు చున్నాము.—పురవాసి.
గణపవరపువార్త:—11-వ తేది యుదయము 9 గంట లకు మా గ్రామమున దక్షిణశ్రీని వనిరోజులగుటచే గ్రా మవాసు లెవరును ఇండ్లనుండు సమయము కానపుడు పిల్లలె వరో లేగలు కాల్పుకొనుటకునుటచేసిరి. తూర్పుగారి వడిగా విసరుచుండుటచే అందరినెవరు గడ్డితుప్పవైచి అదియంటు కొని దానికి చేరిక గానుండు ప్రాయులు కాలి బహువేగముతో ఆప్రాంతమంతయు 30 పూరియిల్లు చీపురుపుల్లయైనను తీసికొన బంద అగ్నిహోత్రున కావలయుయ్యెను. అంతలో పాల ములనున్న (పజలవచ్చి) గ్రామముంతయు అయవస్థపాలా కా కుండ చల్లార్చిరి. కడుపుమంటతో నున్నయాప్రజలకు రెండు పూటలు ఈ గ్రామకాపురస్తులు దయాద్రవ్యుద్వదయము నగు నూరంపూడి వెంకటసుబ్బారాయుడు గారును చింతలపాళ్ల కృష్ణరాజుగారును 16 తుంచములయియ్యము వండించి తుప్పా ధను నివారింపజేసి వారికిగల సత్కారోత్సాహమును లోక మనకు మార్గదర్శకత్వమును జూపిరి.

సర్ రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారు.

సి. ఎఫ్. ఆస్ట్రానుగారి ఉపన్యాసము.

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 5 గంటలకు గోల్డేభవనమున సి. ఎఫ్. ఆస్ట్రానుగారు సర్ రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారిని గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. భవనమంతయు ప్రేక్షకులతో కిటకిటలాడిపోయెను. న్యాయమూర్తులగు ఆబ్జర్వేషియగు రభ్యక్షులతో కూడిరి.

అధ్యక్షులు.

ఉపన్యాసకులను సభవానికి తెలియజేయుచు వారి నెరుంగనివారు దేశమునం దెవరును ఉండ గలిగిన వారు తమ కృత్యములవలన భారతీయుల విశ్వాసమును ఆయరాగమున బడయుగలిగినందు నుడిచిరి. రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారిని గూర్చి యుపన్యాసించుటకు ఆస్ట్రానుగారు మిక్కిలి తగియవచ్చును. వారు బోల్కొన్నవందల రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారి ఆశీర్వాదమునకు కొంతకాల ముండిరి. ఆయన మన కవి పుంగవుడగు తాకూరుగారికి చిరపరిచితులు గావున వారిని గూర్చి మిక్కిలి మనోరంజకముగ ఉపన్యాసించి మనల నందర నానందపరచెద రని విశ్వసించుచున్నాను.

ఆస్ట్రానుగారు.

పిమ్మట నిట్లుపన్యాసించిరి: మనమత్రమైన గోల్డేభవనమున నామమున నిర్మించబడిన యీ భవనము నందు, పృథ్విసమము వైభవముచూచి ఆసించగలిగితిమి, కవిరాజ్యమున కధిపతి యగుచున్నట్టియు మంగిలుకవిపుంగవులందుగాయకులందు నగు రవీంద్రనాథ్ తాకూరును గూర్చి స్మరించి ఆయనయెడల మనకుగల గౌరవమును వాత్సల్యమును ప్రకటించుటకై నేడీనట నునము సమావేశమయితిమి. నేను ఆయనను గూర్చి ఉపన్యాసించుటకు పూర్వము వంగకవిత్వ పుస్తకమును గూర్చి మొట్టమొదట కొంచెముగా మీకు బోధించుటవలనవచ్చును. పశ్చిమతీక్షణులనుండి వచ్చిన ఆంగ్లేయ నాగరకతయే మొట్టమొదట భారతదేశమున నిద్రనుండి మేల్కొలిపెను. భారతీయులు మేల్కొని వారి పొలిచిన సంస్కృత గ్రంథములను, నాగరకతను ఆశయులను పునర్జీవంబు చేసిరి. ఈకడపటి పుస్తకము మే వంగదేశసాహిత్యమునకు కవిత్వ రచనాకాళియైనవలన జనని మొదటి రవీంద్రనాథ్ తాకూరువంటి మహాభావుల నుద్భవించజేసెను. వందొమ్మిదవ శతాబ్దప్రారంభమునందు ఆంగ్లేయభాషను ప్రోత్సహించి యభివృద్ధి గావించుటయనగా గూడగా మనసుమనస్సు వంగదేశము నాంగ్లేయపరమయ్యెను. ఆ సమయమున మెకాలేగారు ప్రోత్సహించిన సంస్కృతసాహిత్యములను వంగదేశ సాహిత్యములను నిరుపయోగ మయిన వని దూషించి వానియెడల తిరస్కార భావమును చూపించుచు ఆంగ్లేయభాషను ప్రోత్సహించుచు వంగదేశమున ని నుడిచిరి. వారి భావములు మిక్కిలి సంకుచితములుగా ఉన్నప్పటికిని వారు నూనినవిధానము కాలమునకు తగియున్నది. ఏలనకు అప్పటికికను దేశీయవిద్యలు మేలుకొనలేదు. కాబట్టి వానికి మేలుకొలుపు బయటి నుండి రావలసివచ్చెను. ఆంగ్లేయులు సకాలము నవచ్చి మేల్కొలిపిరి. ఈ సమయమున వంగదేశమునకు మేలుకొనెను. ఆకాలమునందు ప్రపంచమందలి మహాపురుషులలో నొకరగు రాజా రామమోహనరాయు జీవించియుండెను. ఆతడు మెకాలేవలె మిక్కిలి సామర్థ్యము గలవాడు. ఆతడు మెకాలేగారి ఆంగ్లేయభాషాద్యుపయోగమున కెక్కుడు సహాయము గావించినను ఆతని జీవితకాలమునందు నింతకుపై ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమును విషయమునందు దినియోగపరచబడెను మంగియుల నందరను తమ పూర్వపు టున్నతదశకు తమ పూర్వపు భాషాపాండిత్యముయొక్క గొప్పతనమును జ్ఞాపకపరచుకొనడని ఆతడు వారిని పురస్కరించెను. ఆతడు వంగదేశమాతృభాషను దూషించక దానిని పూర్వమేల సాండిత్యపరచుకొను లోనికి గొనివచ్చెను. వంగదేశపునర్జీవకాలమునందు నివసించిన వారిలో రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారి తండ్రి గౌరయున దేశమే ప్రవాస తాకూరుగారు మరయుకమహాపురుషులు. రాజరామమోహనరాయు గారిని వంగదేశమునందు బాగుగ నాటబడిన సాహిత్యపుస్తకముయొక్క పేరునకు బోల్కొనగా దేశేంద్రనాథ్ తాకూరుగారు ఆ పుస్తకముయొక్క గ్రామ పోల్కొనెను. ఆపును రవీంద్రు డామహావ్యక్తముయొక్క ఫలపుష్పములకు పోల్కొనడిగి అన్యుడి శోధించును. దేశేంద్రనాథ్ తాకూరు తనయొక్క సాహిత్యసృజనచే తాను జీవించిన కాలమున కంతకును కంటియై వెలిగి దేశమునంతను తనకంటిచే ప్రజ్వలించజేసెను.ఆతని గుణగణంబులను యోగ్యతను మహర్షి యను

విరుదాతని కొనగబడెను. దేశ మంతయు ఆంగ్లేయులు స్వాధీన పరచుకొనుచు ఆంగ్లాచారములు దేశమునం దపరిమితముగ ప్రబలుచున్నను దేశేంద్రనాథ్ తాకూరుగారు తనయొక్క ఉత్కృష్టమైన మతాభిమానము వలనను నీతిబలమువలనను పూర్వపుటాచారములకే గట్టి గ నంటిపట్టుకొని నవీనాచారములకు లొంగలేదు. వందొమ్మిదవ శతాబ్ద మధ్యకాలము నాటికి శతాబ్దప్రారంభమునందు ప్రారంభమయిన మహాద్యమమువలన వంగదేశ సాహిత్యచరిత్రయందు నొక నూతన ప్రకరణము ప్రారంభమయినది. ఆకాలమునాటి కవిత్వములందరను ఆంగ్లేయ భాష నభ్యసించిరి. టోరీడట్టు మైకేలు మొదలైన వారందరును ఆంగ్లేయము గొప్పగొప్ప గ్రంథములను రచించి వన్నెకెక్కిరి. పిమ్మట బుకించంద్ర ఛటర్జీగారు, సర్ వాల్మీకి స్వామిగారి వేదగీత వలలవలె, నవలలు రచించి మొదటికి వంగదేశసాహిత్యవైభవమున కనేకమగుగుణులు గొప్పతనమును చేకూర్చెను. ఈ విధముగ వంగసాహిత్య వైభవం విశ్వగృహంతయు ఆభివృద్ధి జెందుచు కాలము వచ్చునకి జీవించియున్న కవులందరికంటె గొప్పవాడైన రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగూర్చించి భారతీయభాషయులనుకనుక నెరవేర్చగలిగెను. ఆయననుగురించి నాతో నామిత్రులొకరు తాను కండ్లారగాంచినదిట్లు వచించెను. నవలారచనాకాళియగునందు పేర్వదనన బంకించంద్రుని ఆయనమిత్రులు కొంతమంది గౌరవించి వారిని పుష్పమాలలంకృతులగు గావించిరి అప్పు డాతడు ఆపుష్పమాలను తన మెడనుండి తీసివైచి తనప్రక్కను కూర్చుండి యుండిన ఒకవాలని మెడను చుంచెనట. ఆవాలడే కవిసార్వభౌముడగు రవీంద్రనాథ్ తాకూరు. బుకించంద్రును పృథ్వాపురదేశమందు గావించిన యీశ్వరము అతిపాదారమైనట్టిదియు న్యాయమైనట్టిదియు నని కవిప్రపంచము దుతకును గుర్తింపబడుచున్నది. అప్పటినుండియు రవీంద్రుడు ఎట్టి కష్టములు లేకుండ మహాత్మ్యవైభవం రాగలగు చుండెను. ఈ సాహిత్య వైభవ కాలమంతమొంది దానియొక్క దీపకాంతి అరిపోయినను ఆతనిగీతములు గానమును వంగపారంపర్య చదువ బడి చిరాయువులై కాళ్యతముగ నుండగలవు. హిందూదేశము తిరిగి మరియొక పర్యాయము ప్రపంచమునందు తలయెత్తుటకు కోటానుకోట్లు పురుషులును, స్త్రీలును, పిన్న పిన్న పిల్లలునుగూడ రవీంద్రనాథుని కవిత్వా నేత్రములగుండ గాంచగలగుచున్నాడు. రవీంద్రనాథుని మూర్తి తత్వమును కవిత్వా చతుత్వత్వము మిక్కిలి ఆసాధారణప్రభితో గూడుకొనియున్నది. ఆతనిగీతములందన్నిటియును నేదొయొక జాతీయసందేశము ప్రసహించుచునే యుండును. ఆతని గీతములు జాతీయోద్యమ తరంగములవలె తాండవముచుండును. ఆంగ్లేయులకు మెక్కియగు మహాకవి ఎటుల జాతీయ కవిత్వముతో అటులనే రవీంద్రనాథునుగూడ వంగదేశమున కట్టి జాతీయ కవిత్వముగ పరిగణింపబడుచున్నాడు. నాయనన్యాసముయొక్క చెడక భాగమునందలి.

కవిసార్వభౌముని మూర్తి తత్వము

అనువిషయమును గూర్చి చెప్పవలసియున్నది. లండను నగరమునందు మరచుటకు పోయిరి ఒకదినమున యీ కవి సార్వభౌముడే ఆతనియొక్క జీవిత చారిత్రమును గూర్చి నాకు చెప్పెను. ఆతడు నాతో చెప్పవలె దానియన్న విషయము లుండిన నుండవచ్చును. కాని వాటిని గురించి మన మంత విచారింప నవసరము లేదు. నేను యిప్పుడు మీకు చెప్పబోవు సంగతులవలన ఆ కవిసార్వభౌముని గూర్చియు, ప్రపంచమున కారదొంగనిగ సందేశమును వెల్లడి కావలెను. ఆతడు మొట్టమొదట నాతో ఆయన తండ్రియగు మహర్షి గారిని గురించి చెప్పెను. ఆతని తండ్రి నందరు నెలల భయభక్తులతో భక్తి విశ్వాసములతో గౌరవించినది, ఆయన తల్లి ఆయన పిన్ననాటనే ఏలయ్యలి నుండినది, కడసారి ఆయన ఆ మెలమృత్యు పడకమీద గాంచినపుడు ఎటుల భయము ఆశ్చర్యము గాని లేకుండ నిర్భయముగ గాంచినది మొదలైన విషయములను గూర్చి ముచ్చటించెను. పిమ్మట నాతడు తాను పిన్ననాటనుండియు ప్రకృతి స్వరూపమును కన్నులార గాంచి ఆనందించుటలో మిక్కిలి ఆసక్తి కలవాడననియు ప్రకృతి స్వరూపమును గాంచినపుడు ఆతనికి కలుగు పిచ్చిసంతోష మింతింతని వర్ణింప నలవి కాదనియు చెప్పెను. పిమ్మట ఆతనికి కవిత్వా వికాసము 12,18 సంవత్సరముల ప్రాయ మువ్పడే చండివాసుని పద్యముల జనువులవలన గలిగినదనియు ఆతని పద్యము నందొక విభజన నూతనాలంకారమును శోభము గలదనియు చెప్పెను.

పిమ్మట ఆతడు ప్రాతపద్ధతుల తల్లిబిడైచి నూతన మార్గముల ననుసరించి కవిత్వరచించెను. ఆతని పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాస మొత్తమంతయు జనుప్రదముగా లేదు. ఆతడు సర్వసాధారణముగా పాఠశాలనుండి వాసిపోవువాడు. ఆతడు తనవిజ్ఞానమునందలి చాలభాగమును ఆత్మప్రేరేపిత తనతాకూరుకు బుటుంబమునుండియే పొందెను. ఆతనికి కవిత్వము గానము మొదలైన చిత్రకళలకు దానికై మొదట గుండుటవలన ఆతని కాలమంతయును వాటి సంపాదనయందు గడచెను. ఆతడు మంత్రబద్ధమైన యీశ్వరతాదృశ్యమునందు కవితా పుష్పములను గోయుచు నిశేషము కాలము వ్యయముచేయుట పీటగాక పోయెను. ఏలయు ఆతనికి 28 సంవత్సరములు వయస్సునపుట్టిటికి ఆతనితండ్రి ఆతనిని గంగానదీ తీరంబునకున్న తమజామీనును పరిపాలింపచుని బలవంతపెట్టెను. ఆతడు జమీందారీయొద్దగమును జేయుచు ఆ గ్రామమునందు నివసించుటవలన ఆతనికి గ్రామ జీవితమంతయు, గ్రామములకు సంబంధించిన ప్రభుత్వవిషయములు, గ్రామస్థుల కష్టసుఖములు వాటి సామ్యజీవనము, మొదలైన విషయములన్నియు సుస్పృహగా జాగ్రత్తయెను. ఆతడు స్వభావజనితమైన కవిత్వపు డనుటవలన ప్రకృతి జీవము సంబంధమునుగూర్చి చూచుటకు ఆనందించుటవలన ఆతనికి కావలసినంత అవకాశ ముండెను. ఆతడు గ్రామ జీవనములగూర్చి చిన్ని చిన్ని కథలను వ్రాసెను. ఆతని పద్యములకుపై ఆ కథల పుస్తకము లెక్కుడు గ అమ్ముటపొయినవి. ఆ కథలంత మనోరంజకముగను ఆహ్లాదకరముగను ఉండెను. అప్పటి కింకను జాతీయోద్యమము పూర్తిగ నభివృద్ధి జెందలేదు. ఆతనికితన మాతృదేశముయొక్క భూతభావ్యుదయములం దెక్కుడు నమ్మకముకలదు ఆత డెల్లప్పుడును జాతీయవికాసము గ్రామజీవనమునందు గాని మరియొకచోట నుద్భవించదని భక్తినించుచుండువాడు. ఆతడు గ్రామవాసులయొద్ద నేర్చుకొనిన యోషిక, సామ్యజీవనము, దయాళుత్వము, సానుభూతి మొదలైన నెక్కుపాఠముల కెంతయో కృతజ్ఞుడనై చెప్పెవాడు. పిమ్మట ఆతడు 41-వ సంవత్సరమున తన జమీందారి యుద్వోగమును వదలివెట్టెను. పిమ్మట దేశభావలభివృద్ధి జెందింది ప్రకృతివంతముగజేయు నుద్దేశముతో నొక పాఠశాలను నెలకొల్పి సమకల్పెను. ప్రస్తుతము బోల్కొనరు నందలి కాంతినికేతనమే ఆ మహా సంకల్పముయొక్క ఫలితమని చెప్పవచ్చును. పిమ్మట ఆతనికి భరణపాఠము ఒకటి వెంటనొకటి సుప్రాప్తమైచి. ఆతనిభాషయు పిమ్మట ఆతని కడసారికూతురును, అటుపిమ్మట ఆతని ముద్దులు మూటగట్టు కడసారి పిల్ల కాడును స్ఫురింపెందిరి. ఆసమయమునం దాతడేమియు నున్నోద్యమజెందక కడుదైర్యముతో మృత్యువునుగురించి కొంతముచ్చటించెను. మృత్యువు తనకు వరమును ప్రసాదించినదనియు, మృత్యువనగా జీవితముయొక్క సంపూర్ణ ద్వయనియు అందరుచుకూడ ఆసంపూర్ణ త్వమును పొందవలసియుండు ననియు చెప్పెను.

నుమారు ఆరుసంవత్సరములమండియు నీ కవి సార్వభౌమునియొక్క స్నేహమును, సంపర్కమును కలుగుట నాజీవితముయొక్క గొప్ప అద్భుత మని నేను విశ్వసించుచున్నాను. ఆతని జీవితముయొక్క పరిశ్రమ, ఆతని సాహిత్యసంపద, ఆతని మూర్తితత్వముయొక్క సామ్యమును వర్ణింప నాతరముగాదు. ఈ ప్రపంచమునందు నా జీవితచరిత్రతో నేను పొందిన వరములన్నిటియును మహాత్మ్యవైభవమునటువంటి దిదియే, ఏదన నేను రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారిని తెలిసికొని ప్రేమింపగలిగితిని.

అధ్యక్షులు.

ఆస్ట్రానుగారు గావించిన మిక్కిలి మనోరంజకమైన ఉపన్యాసమునకు కృతజ్ఞతాపూర్వక మందనము లొసంగుచు మనమందరమును గూడ రవీంద్రనాథ్ తాకూరుగారి గీతములకు చదివియే యుంటిమి. ఆతనితో నివసించుట విద్యాభ్యాసమునం దాయనతోకలసి పనిచేయుట ఆయనను మెచ్చుకొనుట, ప్రేమించుట యవన్నియుగూడ తనయద్భుతములతో జేరినవి ఆస్ట్రానుగారు చెప్పినారు. కాబట్టి ఆయనచెప్పిన యీయూపన్యాసమంతయు వారి మనఃపూర్వకమైకే యని నుభవ్యక్తమవుచున్నది నేను రవీంద్రనాథుని కొద్దిగా మాత్రము ఎరుగుదును. నేనును వంగియుండనే. వెట్కెవత్సరములు కలకత్తాలో నున్నవాడనే వంగియులవై వారికిగల పలకుటడియు ప్రాబల్యమును నాకు పూర్తిగ దెలియును. వారిపద్యములే ఆధునిక వంగదేశీయమునకు జీవమును ప్రాణమును ఒసగినవి. ఆస్ట్రానుగారు యుపన్యాసము ప్రకటింపబడిన తరువాత భారతదేశమంతటను ఆత్మత్వోపాధాగ చతువులకు నడుటకు సందియము లేదు. నేను ఆస్ట్రానుగారు మనకు గావించిన విజ్ఞానపు విందునకు నేను మరియొక పర్యాయము వానికి జందనము లర్పించుచున్నాను.

పిమ్మట అధ్యక్షులు జనరలుగు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపన్యాసకులను, అధ్యక్షులను వందనము లర్పించిరి. అనంతరము సభ అంతమొందెను.

నేత యంత్ర గారములు

అధికారులు రాజీకి వచ్చుట.

అన్యాయగారి సేవాపరమేత.

వాడియాగారి యజమానము.

ఇంతకు యంత్ర గారములు తెలిపడలేదు. కూలివాండు కష్టములను గానుమటకు కార్మిక సంఘమువారు వారికి సర్వసహాయము చేయుచున్నారు.

గాంధీగారి సందేశమును తీసికొనివచ్చిన సి. ఎఫ్. అన్యాయగారు కూలివాండుకు సర్వవిధముల సహాయము చేయుచున్నారు. యంత్ర గారముల అధికారులకు బిన్ని కంపెనీవారిని స్వయముగాచూచి కూలివాండువిషయమున మాటలాడిరి. కంపెనీవారు ఆంధ్రానుగారి మాటలప్రకారము కడుచుకొనుటకు సమ్మతించి వారని వినుటకు సంతసింపుచున్నారు. కంపెనీ వారి మధ్య రద్దు చేసిన సహాయనిధి ప్రకమును తిరుగ కూలివాండుకిచ్చుటకు సమ్మతించిరి. ఈమధ్య యంత్ర గారముల పనిలోనుండి తీసివేసిన 50000 కూలిలకు తిరుగ యంత్ర గారముల విచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి. యంత్ర గారములు మూయబడినంత కాలము కూలివాండుకు తగిన విధముగా భత్యముల నిచ్చుట కనుగ్రహించివారు. ఆంధ్రానుగారు ఈ నగరములో కొంత కాలముండి, కూలివాండుకష్టములు ఫలననని చూచి చెప్పియుండల వారిని తక్షణమే నివారణ చేయుమని వాగ్దానము చేసిరి. యంత్ర గారాధి పతుల వాగ్దానము పుకారము. ఆంధ్రానుగారు కొంతకాలము ఇచ్చుటనే యుండి కూలివాండుకష్టములను నివారణచేయుటకు బద్ధకంకణము కట్టుకొనివారని వినుటకు సంతసించుచున్నాము. కంపెనీవారు యంత్ర గారములను త్వరలోనే తెరచి కూలివాండు నందరిని పనిలో చేర్చుకొందుమని ఆంధ్రానుగారికి అభియంత్ర మిచ్చినారు.

ఈ విషయములను వినినకూలివాండుకు కలిగినసంతోషము వర్ణింపవలసి కాదు. నిన్న సాయం కాలము మరలనొకసభకు సమావేశపరచివారు.

కూలివాండు సభ అనుదినముకన్న నిన్నటిసభకువచ్చిన కూలివాండు సంఖ్య అనూహ్యముగా నున్నది. వాడియాగారు కల్యాణముందర మొదలియారుగార్లు సభ నలంకరించిరి. ఆంధ్రానుగారు సముత్రము సభకు వచ్చిరికాని, వారికినిగరమున నప్పుడు జరుగు సభలో నుపస్థితినింపవలసి కష్టమగునని, వెంటనే సభనుండి వెళ్ళవలసినదాడని. వాడియాగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

కల్యాణముందర మొదలియారుగారు సభాకార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు ప్రత్యేకముగా మహా విగాంధిగారి యొద్దనుండి ఈనగరమునకు వచ్చి కూలివాండు కష్టములను నివారణచేసి వారికి నింతర సౌఖ్యము కలుగ జేయబోయన్న ఆంధ్రానుగారిని గురించి కూలివాండుకు కొంత తెలిసిరి.

తరువాత వాడియాగారు ఆంధ్రానుగారు కంపెనీ వారి యొద్దకు కూలివాండు ప్రతినిధులను వెంట గొనివెళ్లి కొన్ని వర్తతుల ప్రకారము యంత్ర గారములను ప్రారంభించి జేయుటకు కంపెనీవారితో రాజీతుదిపెట్టవలసి చెప్పిరి. నేను కంపెనీవారు కార్మిక సంఘమువారు చేయుచున్న నేరకు కనుగొని దానిపట్ల సానుభూతిని చూపి రని వినుటకు సంతసించుచున్నామనిరి. ఆంధ్రానుగారు యంత్ర గారముల లోపలనే బసయేర్పరుచుకొని కొంతకాలముండి కూలివాండు పడుబాధలను కనుగొనుచుందు రని వినుటకు తామెంతయు నానందమగును పైతిమని నడిచిరి. ఈమధ్య యంత్ర గారములలో జరిగిన చర్యలపట్ల కూలివాండు విచారము మాత్రము చూపిన యంత్ర గారములకు ప్రారంభించుటకు కంపెనీవారు సున్నేద్దలెయ్యవచ్చు రనియు, అందువలన నేను కూలివాండు ప్రతినిధులు కూలివాండుకు విచారము చూపువలసి నడిచిరి. కావున మనము పూర్వపుచర్యలపట్ల విమోహముచూపుచు నొక తీర్మానమును చేసి మన ప్రతినిధుల ద్వారా కంపెనీవారికి పంపవలయునని వాడియాగారు చెప్పిరి.

వాడియాగారి నూచనప్రకారము కూలివాండు తక్షణమే ఒక తీర్మానమును చేసిరి.

తరువాత వాడియాగారు క్రిందివిషయములను కూలివాండుకు ఆంధ్రానుగారికిని, కంపెనీవారికిని జరిగిన రాయబారములు, అందుమీదకు కంపెనీవారు కూలివాండుకు పనిలో చేర్చుకొనుటకు వాగ్దానముచేయుట మున్నగు విషయములను తెలియపరచిరి.

తదనంతరము కూలివాండు పరిస్థితులను బాగుచేయుటకు ఆంధ్రానుగారిమీద భారము వేయుచు వారు తగురీతిగా కూలి వాండుపట్ల పనిచేయగలరు నొక తీర్మానము చేసిరి.

సభా కార్యక్రమమును ముగింపునకు తెచ్చుచు వాడియాగారు నేడు యంత్ర గారాధికారులను దర్శించు కూలివాండుప్రతినిధులకార్యము ఫలవంతమగుగాక యని దీనించిరి.

అంతటితో సభముగిసింది.

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణసంఘము

బెంగళూరుకాఖ

చాలా కాలము పైనున్న ప్రభుత్వవిద్యాలకు అధికారులుగా నున్న ఎం. బాబురావుపంతులు, పి. వేంకటరంగము, సి. ఎన్. నూర్జనాబాయణరావుగార్లు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘాద్యక్షులు, సంఘముచేయుచున్న పనులు ఎల్లప్పుడు తెలియునుగదా. భారతదేశమున ప్రజలచే నిరసనభావముతో చూడబడుచున్న 6 కోట్ల నిమ్మజాతుల నుద్ధరించుటకు నెలకొల్పబడిన సంఘములలో నిదియే ప్రకృతము ప్రధానస్థాన మాక్రమించి యున్నది. జాతిభేదములను పాలించక భాగ్య భేదములతోనే స్త్రీ పురుషులెల్లకు ఈసంఘము పట్ల, సానుభూతి చూపుచు సకలవిధముల పోషించుచున్నది. ఈసంఘమునకు బొంబాయి, పూనా, మద్రాసు, నాగపూరు, మంగళూరు, మదరాసు నగరములలో రాష్ట్రీయకాఖలు గలరు. దక్షిణ భారత పహిందాదేశములందు సంఘమువారు నుమారు మాటు విద్యాలయములను నెలకొల్పి సాంఘికవిద్యా నేరల చేయుచున్నారు.

మేమును ఈసంఘ రాష్ట్రీయకాఖ నొకదాని బెంగళూరునందు నెలకొల్పి సంకల్పించుకొని యున్నాము. మా ఆహ్వానమును చున్నించి, కాఖా సంస్థాపనవాసందు సహాయము చేయుటకు సంఘముయొక్క సంయుక్త కార్యవర్గము వి. ఆర్. పిండి బి. ఏ. గా ప్రకృతము ఇచ్చుటనే యున్నాము. కే. జి. పటాకగారు బెంగళూరునందు నివాస మేర్పరుచుకొని సంఘకాఖయందు పనిచేయుటకు బద్ధకంకణము కట్టుకొనియున్నారు.

కాఖాసంఘ యజమాన్యమున నిమ్మజాతుల విద్యాభివృద్ధిని, ఇతర సహాయములను, ఒక కేంద్ర విద్యాలయము, సంఘభవనము తక్షణమే నిర్మింపబడవలయును. గత రెండు సంవత్సరములనుండియు రెండు పకటి పాఠశాలలు, రాత్రిపాఠశాలలు అయియు పనిచేయుచున్నవి అనియొకమారు కేంద్ర విద్యాలయముయొక్క యజమాన్యమున నిర్వహింపబడగలవు నీని రెండు సంవత్సరముల నిర్వహింపవలయునని యెడల ఆధనా రూ 5000 లు కావలయునని అంచనా వేయబడినది. కావున బెంగళూరు నగర నివాసులును, ఇతర ప్రజలును మాయుద్వయమునతోడనే తగు విధముగా సంస్థాపనల నిర్వహించుటకు సహాయముచేయు ప్రార్థించుచున్నాము.

విరాళములన్నియు సంఘకోశాధ్యక్షులు ఎం. బాబురావు నాయకులగారికిని ఉత్తరము మున్నగునవి కార్యదర్శులు కె. జి. పటేగారికిని బెంగళూరు కంటోనుమెంటు కందలి నెంటుకాను చర్చివీధి నెం 42 రు గృహమునకున్న నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘకార్యాలయమునకు పంప ప్రార్థితులు

బొంబాయి కార్పొరేషన్.

నిన్న జీకోజున గురిసేపలు కార్పొరేషనువారు గుమావేమైరి. విద్యావిషయక పనుల గ్రాంటును గురించినవి బొంబాయిగౌరవార్థివృద్ధిసంఘమును బొంబాయి కార్పొరేషనువారికి స్వాధీనము జేయుటనుగూర్చియు నిరంతరమువారు రెండు ఉత్తరువులను జారీచేసిరిని అన్యథులు తెలుపుచు ఈవిషయములను గురించి ఉత్తరములను గారికిని, ప్రాతగవర్షులగారికిని ఆహ్వాన, వీడుకొలుపుప్రతులను సమర్పించునట్లు ముచ్చటించెద మనిరి. బొంబాయి నగరార్థివృద్ధి సంఘమును గురించి ప్రభుత్వమువారిచే ప్రత్యుత్తరమునకు నిరంతరమువారిని అభినందించిరి.

తదనంతరము, స్త్రీనియోజకస్వాతిక్రమము గురించి కొంత చర్చ జరిగినది. హిందూదేశ స్త్రీసంఘము వారును, 48 కాఖులవారు స్త్రీసత్వములకై బొంబాయి రాజధాని కార్పొరేషనువారికై ఎదురుచూచుచున్నవారని జనరాజవా సాసతికారవీరి తలచినిజచిరి. క్రిందటి సభయందు బొంబాయి స్త్రీలు చేసిన ఘనసహాయమును పోగడుచు వారిని గూడ బొంబాయి కార్పొరేషను సభ్యులు నియమింపవలయునని వాదనార్థులుగా రొకతీర్మానము నుపపాదించిరి. దీనిని గూర్చి పూర్తిగ చర్చింపక పూర్వమే సభ 19 వ తేదీకి చాలింపబడినది. చాలమంది స్త్రీలు సభ నలంకరించిరి.

రంగోనులో యద్దనిమిత్తమై కొన్ని సరుకులను ఎగుమతి చేయనుండని నిర్బంధములను కలుగజేసి యుండిరి. వాటినిపును చాలవరకు తగ్గించి, నాకలు ఇంకను చాలబలెదను.

బొంబాయి కలెక్టరునిధి: ఈనిధికి చందాలనిచ్చిన వారిపేరులు అప్రకటింపబడినవి. నిల్లిండ్లకు ప్రభుత్వ వారు రు1000 లు నిల్లిండ్లకు ప్రభుత్వ వారు రు 1000 లు బొంబాయి స్త్రీలు ప్రభుత్వారికి బహుమానముగా నిమ్మగా ప్రభుత్వ వారు నిధి కిచ్చివేసి: మొత్తము రు28000 లు క్రికటు పంచెమునము రు15000 లు మొత్తము రు 43000 లు క్రికటు పంచెమునము రు 15000 లు మొత్తము రు 58000 లు క్రికటు పంచెమునము రు 10000 లు బొంబాయి క్రికటు పంచెమునము రు 10000 లు క్రికటు పంచెమునము రు 10000 లు సానుభూతినిచ్చువారు రు 10000 లు 5 గురు గుప్తవాతము రు 75000 లు 9 గురు వాతము రు 5000 లు మొత్తము రు 2, 65, 971లు.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు.

ప్రేగు వ్యాధి. రాజధాని పట్టణమును చెన్నపట్టణమునందలి దక్షిణభాగమున ఆచరణ గొనున్న ప్రేగు నిబంధనల యందలి (1వ) పూత్రము కనుబడించి, తిరువళి క్షేత్ర విద్యాలయ కుప్పముయొద్దనున్న సింగార లోటుములో ప్రేగు నిబంధన కనుబడిచినది నేను ప్రకటింపుచున్నాను.

18-వ డిసెంబరు 1918. } చెప్పిడెంటు, మదరాసు కార్పొరేషను.

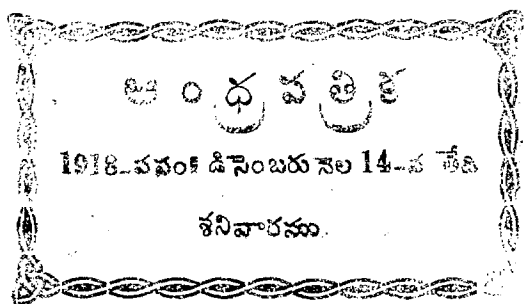
మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు.

1918-వ సం. డిసెంబరు నెం 14-వ తేదీ శనివారము

విద్యుత్తు ముఖ్య కార్యములు	మొత్తము	అంతర్గతము	అంతర్గతము	అంతర్గతము	అంతర్గతము
	24	24	24	24	24
గోపాలపురము	80.1	69.0	0.08	88.78	48.67
చాత్రేరు	81.9	74.9	...	21.97	85.45
కాకినాడ	81.8	74.2	...	28.80	86.98
చందూరు	83.2	78.1	...	45.07	88.95
గుంటూరు	86.7	71.8	...	28.82	81.11
కెల్లూరు	*	82.6	78.1	0.21	47.89
మద్రాసు	84.2	74.1	...	62.12	45.43
హైదరాబాదు	*	81.1	64.8	...	20.40
అనంతపురము	83.4	70.4	...	18.80	28.83
బళ్లారి	*	84.8	68.5	0.05	16.76
కర్నూలు	85.7	70.1	...	20.89	25.88
కడప	81.4	69.6	...	18.85	29.83
బెంగళూరు	81.8	65.6	...	80.20	88.93
కెల్లూరు	*	83.4	69.4	...	28.60
కేలము	85.9	72.3	...	20.67	87.60
గోమంగళువూరు	*	80.8	70.5	...	21.50

వాయుభాగము ద్వీపకల్పములో మెల్ల మెల్లగను మిశ్రము గను, బంగాళా ఖాతముయొక్క ప్రాకాశమున మెల్ల మెల్ల గను పోచినది. వాయువాస్త్రీ మొత్తముమీద నిన్నటిరలే నేయున్నదికాని, వర్షద్రుపరస్థితులంత బలముగాలేవు. దీవులలో ప్రాగాగ్నేయ వాయువును వీచుచున్నది; వాయుమనోరేఖ కడచిన 24 గంటలలో కొంచెంధికమైనది. ప్రాతీరమునకు కర్ణాటక దేశమునకు ఈవాయువాయువులు వీచుచున్నది; యుత్తరసర్పాటలలో బలతరముగా వీచుచున్నది. ఉష్ణస్థితియందలి మార్పులుకొలది. సాధారణోష్ణస్థితి దత్తమందలములలో కొంచెము తక్కువగు తదితరస్థితులలో హెచ్చుగనున్నది. రాత్రియుష్ణస్థితి మామూలుకంటె సంతభేదముగా తేలుచున్నది, రాత్రియుష్ణస్థితి యధికముగానే యున్నది. వాయువృత్తిక యంతటను మామూలుకంటె హెచ్చుగనున్నది. మదరాసునకు దక్షిణమునం చాకాశము ఇంచుమించుగను సంపూర్ణముగను మేఘచ్ఛాదితమైయున్నది. ఈ ప్రదేశములో కొంచెము వర్షముకురినట్లుగూడ తెలియవచ్చినది.

దక్షిణమున వాన లింక నుకురి చుచున్నది. ఆర్. ఎల్. జోన్న, వాతావరణ వాత్సల్యము.

సంతోషవార్త

ఆంధ్రాసుగారి యాగమనఫలితముగ, బకింగు హాము కర్నాటిక్కు మిల్లుల గడవిడ త్వరలో సంతమొందగలదు. మిల్లులను మూసియుంచి నేటికి 19 దినములయినది. ఈ దినములలో మిల్లుకూలీలు చూపిన స్థైర్యము, ఆత్మవిశ్వాసము వర్ణనాతీతము. వీరు తమ చర్యచే, విద్యాధికులకు గూడ మార్గ దర్శులు గాగలరని వెల్లడియైనది. పండ్లెండు వేలమంది కూలీలు ఇన్నిదినముల నుండియు వలుబాముల పడుచు, ధననష్టము నొందుచున్నను, ఎట్టి అల్లరులకును గడంగలేదు. పట్టణ శాంతికి భంగము కలిగినవలెదు. సక్రమాందోళనము మూలమున తమ కార్యమును సాధించిరి. వారి యొకమత్యము, ఆత్మనిగ్రహము, శాంతివద్ధతులు, విజయము చేకూర్చినవి. కూలీలందరు గలసి మద్రాసులో తమ హక్కులను జయప్రదముగ నిలువ బెట్టుకొనుట కిదియే మొదటిపర్యాయమని చెప్పవచ్చును. వీరిలో సంఘీభావము బలపడుటకు లేబరుసంఘనిగ్రాహక ముఖ్యకారణ ముటకు సందియము లేదు. దూషణముల పాటింపక, కష్టములను సరకుజేయక, నాయకులతోద్వేషము ఏదేమయినా లేకున్నను, తిడేకిదిక్షిణో పార్శ్వామికుల సంఘీభావము బెంచుటకు కృషిసలిపిం వాడియా గారును, వారి సహాయ వర్తమును కూలీలలో నూతనోజ్జ్వలమును పెంపొందించుటచే, ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. పాశ్చాత్యపార్శ్వామికులవిధాన మీ దేశమున ప్రవేశింపబడుచున్నది. అందుచే, పాశ్చాత్య దేశములలో నుద్భవించిన శతినసమస్య లన్నియు, నీ దేశము నందుద్భవించక దప్పవు.

ఇటీవల విదేశ తంత్రీపార్లమెంట్ ఆంగ్ల దేశమున కూలీల సమ్యక్త్వము జరుగుచున్న వనియు, ప్రధానమంత్రిగారిండులో జోక్యము గలుగజేసి కొని పోరాటముల దీర్చుచున్నారనియు, తరుచుగ జూచుచున్నాము. హిందూదేశమున దంతటి విపరీతస్థితి ప్రబలకపోయినను, యజమానులకును పరశ్రామికులకును పోరాటము లారంభమయిన వని యూహించవచ్చును. గాంధీ మహామహుడు చాంపరానులోనిట్టి తగువును దీర్చి, మద్రాసులో తగవు దీర్చుటకు, ఆంధ్రాసుగారు విచ్చేసి శాంతిని నెలకొల్పుచున్నారు. గాంధీమహాశయినికి దేశామికను పూర్ణ స్వాస్థ్యము నొందకుండుటచే వారు ఆంధ్రాసుగారిని మద్రాసుకు బంపిరి. బకింగుహాము కర్నాటిక్కు మిల్లుల వ్యవహారము పరిష్కరింపబడుచున్నను, యజమానులు కూలీలను యంత్రములపోల్చి జూచుచు, తమ లాభమునే ప్రధానముగ నుంచుకొని వారి సౌఖ్యమును సరకుజేయని యెడల, తిరిగి తిరిగి యిట్టిసమస్యలుదయించుచునే యుండును. పరిశ్రమాభ్యుదయమున, పెట్టుబడి పెట్టెడియజమాను డెంతటియవసరమో, చెప్పుటయోడ్చి పనిజేయవారలను సంతటి యవసరమే యని గ్రహించుట భావ్యము. ఉభయములు అంగంగీభావముతో మెలగుచుండుట ధర్మము.

ఈ ధర్మము నాంగ్లదేశపు యజమానులు గుర్తించ నందుననే లేబరుసమస్య పెరిగి, కలవర కారణ మగుచున్నది. ఈ సమస్య రాజకీయ యాగము దాల్చి పార్లమెంటు ఎన్నికలలో ఆందోళనకారణ మగుచున్నది.

అందుచే, హిందూదేశములో నీ సమస్య పరిష్కారయోగ్య మగుటకు, యజమానులను కూలీలను సహకార భావముతో మెలగవలయును. యజమానులు తమ నిరంకుశస్వభావమును విడిచి, కూలీల స్వత్వముల గ్రహించి పడచుకొనవలెను. బకింగుహాము కర్నాటిక్కు మిల్లుల యజమానులు తుట్టుతదకు దారికి వచ్చుట సంతోషకారణ మగుచున్నది. మిల్లు కూలీలు తమలో గొందరు యూరపీయును యజమానులను కొట్టిపండులకు, విచారము గనబడచెదరు. వీరు మొదటినుండియు, లోటిపనివారల కార్యమును గర్హించుచు విచారము జూపుచునే యున్నారు. తమ హక్కుల నిలువబెట్టికొను విషయములో మాత్రమే వీరు విశేషమగు వట్టుదల జూపుచున్నారు. స్వల్ప సంఖ్యాకుల కార్యమున కందఱుని శిక్షించుట భావ్యము కాదని, వీరు నివేదించుచున్నారు. వీన్ని కంచెసి మ్యూనేజరగు సర్ క్లీమెంటు సిమ్మను గారిలో, ఆంధ్రాసుగారు సంతోషించగ చా రీకింది విధముగ సమాధానమున కొడబడిరి. కూలీల వాంఛలన్నియు చాలవరకు సఫలమయినవి. ఇంకాదునుండియు, కూలీలయెడ శతినముగ ప్రవర్తించువారిని కనుగొని శిక్షించుటకు సిమ్మనుగా రంగీకరించిరి. గ్రాట్టుయిటీ నిధిలో వాల్డవంతు బిగపట్టుకొనెడ మన, తాము ప్రకటించిన యుత్తరువును రద్దుజేసికొనుటకు వీరంగీకరించిరి. ఈ వరకు లంగీకరింపబడిన విషయ మిల్లులను తెరచుట కంగీకరించిరి. కూలీలపక్షమున మిల్లులు మూసియుండిన దినములన్నియు, చేతన మీయవలె నని గోరబడెను. కాని మిల్లులు అధికారు లిండుల కంగీకరింపలేదు. కూలీల డిగ్రీన కోర్టుల కెల్లదు. మిల్లు అధికారు లొడబడి యుండుటచే, సగమువేతనము గైకొనుటకు కూలీ వారలు రాజీగ కంగీకరింపవలయు నని ఆంధ్రాసు గారు నిన్న సాయంత్రాలపు సభలో సూచించిరి. ఆ ప్రకారము శనివార లంగీకరించెదరు. ఈ యేర్పాటునకు సిమ్మనుగారు గూడ కంగీకరించి రని తెలియుచున్నది.

కూలీల పక్షమున 18 మంది ప్రతినిధులు నేడు సిమ్మనుగారిలో సాగించెదరు. మిల్లులు త్వరలో తెరువబడుట నిశ్చయము. కూలీల ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగకుండ కడునేర్పుతో సమాధానము గుదిర్చిన ఆంధ్రాసుగారు మద్రాసు పొరుల కృతజ్ఞతాభివంధనములకు పాత్రులు. ఆంధ్రాసుగారింతటితో నీవిషయమును విడుచుట లేదు. మిల్లులు తెరువబడిన పిమ్మట, రెండు మూడునెలలబాటు మద్రాసులో నుండి, మిల్లుల సితిగతుల సరమును, కూలీల స్థితిని బాగుజేయుట కైక్కి మార్గము లవలంబించవలెనో పరికించి యజమానులకు నివేదించుటకు, ఆంధ్రాసుగారు నిశ్చయించిరి. వీరికి తగిన యవకాశము లనొసగుటకు సిమ్మనుగా రంగీకరించిరి. నేరము జేసి రను అచమానముపై యజమానులు కొందరు కూలీలను పనిలోనుండి దొలగించిరి. వారిని పనిలో తిరిగి దీసికొనుటకు సిమ్మనుగా రొరబడిరి. కూలీలందరును, ఐకమత్యముతో ఏకాదీక్షాబద్ధ లయి కృషిసలిపి, నైతికవిజయము గాంచగలిగిరి. వారి మనోనిశ్చయమును

దృఢపరచుటకు, వాడియా ప్రభుత్వము విశేష శ్రమకు లోనయిరి. ఎల్లరకు సంతృప్తికర మగు సమాధానము గుడుర్చుటలో, ఆంధ్రాసుగారు జయము గాంచి, ప్రశంసాపాత్రు లయిరి. ఇక ముందునుండియు, నాయకులు ప్రజాసామాన్యపు కష్టములు తమవిగ భావించి, వాటి నివారణార్థమై పాటుపడి, దేశోద్ధరణకు గడంగ గోరుచున్నారము.

శివాజీనాకాదళము

శివాజీనాకాదళముగూర్చి యధునాథ సర్గారు గారు డిసెంబరు మాసపు మాడరను రివ్యూ పత్రికలో నొకవ్యాసము వ్రాసిరి. శివాజీ భూమిపై తన ప్రాబల్యము జూపి మహమ్మదీయుల విజృంభణము నాపివైచి రని, ఎల్లరకు తెలిసిన విషయమే. కాని ఆతడు సముద్రముపై గూడ తనశక్తిని కనబడచె నని తెలిసికొనుట కుత్సాహము గలుగుచున్నది. విదేశీవర్తకము సిద్ధిలచే భంగపరుపబడుచుండ, శివాజీనాకానిర్మాణమునకు గడంగెను. బాంజేరాప్రభు వగు సిద్ధీనాయకుని కిని, శివాజీని, అనేక పోరాటములు జరిగెను. శివాజీనాకాదళమున అన్నిరకముల నౌకలుగలసి 400 ఉండెను. బాంబాయితీరమునం దుండెడి, యొడదొంగలనుండి తన నాకాదళమును నడుపుటకు శివాజీ మనుజుల గైకొనెను. మహారాష్ట్రలో నాకా విజృంభణయు, సిద్ధిలకును, ఆంగ్లేయ వరకులకును, మొగలు చక్రవర్తికిని కంటకముగ నుండెను. తుట్టుతుదకు ముగ్గునును చేతులకలిపిరి. 1679-సంవత్సరము 18-వ అక్టోబరు తేదిన ఆంగ్లేయ నౌకలకును, మహారాష్ట్ర నౌకలకును పోరాటము లారంభమయ్యెను. ఈ పోరాటము అన్నిటిలో, మహారాష్ట్రలో తమ సామర్థ్యము జూపిరి. నాకాదళపు పోరాటము హిందూదేశమునకు నూతనము గాదనుట కిది యొక ముఖ్యనిదర్శనము. హిందూదేశమున కికముందు స్వతంత్రతాదళము, ప్రత్యేక నాకాదళము నిర్మించుట యవసరము. భారతీయులు భూమిమీద వలెనే, సముద్రముపైనను తమ సామర్థ్యము జూపగల రనుటకు సందియముండదు.

కాంగ్రెసునుండి చీలినవారు

వీరిచర్య మిగుల ససభ్యముగ నున్నదని ఆంగ్లదేశములోగూడ వఖిప్రాయము వ్యాపించుచున్నది. కాంగ్రెసునుండి చీలుటకు దేశము నుద్బోధించిన సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో లండను విలేఖరి వ్రాసిన యీ క్రింది వాక్యములు మితవాదులకు నేత్రాంజనమై పరగుగాక!

“ఉదార రాజకీయవాదులు కాంగ్రెసునుండి చీలుటయొం దవలంబించిన పద్ధతి ప్రోత్సాహయోగ్యము గానేరదు. ఇక్కడ ప్రబలుచున్న సామాన్య భావము మేరుగ నున్నది. మితవాదులు కాంగ్రెసులో జేరి, సభలోనే పోరాడి తీర్మానముల స్వరూపమును మార్చుటకు ప్రయత్నించినచో, విజయము గాంచెడి వారే. కాంగ్రెసు తీర్మానముల మితస్వభావమీ యూహకు బలమిచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసులో తమ కూట నెగ్గియుండనిచో, వీరి వాదమున కెక్కుడు బలము పిమ్మట చేకూరి యుండెడిది అట్టి తరుణమున, మితవాదు లధిక ప్రయత్నముల జేసియు, విఫలమై కాంగ్రెసునుండి చీలినని సుద్ధించుటకు వీలుండెడిది. ఇప్పటికయినను పరస్పర దూషణము మూని, ఉభయపక్షములును డిసెంబరు కాంగ్రెసు సభలో గలసి కృషి సలిపెద రని, ఆశంపబడుచున్నది.

సింహాశద్వీపము: రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

రాజ్యాంగ సంస్కరణముల యావత్వకత గూర్చి సింహాశద్వీపవాసులంతటి యుల్లాసము జూపుచున్నారో "పీపిలు" అను పత్రికా సంపాదకీయ వ్యాసమువలన వ్యక్తపడ గలదు.

"ఈ వారమున రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమును తయారుజేయుటకు మరియొకసభ గావించబడును. వెనుకటి సభాకార్యనిర్వాహకులు తామతిస్వల్పముగ కోరినటుల, గ్రహించి రని తెలిసికొనుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. హిందూ దేశమున స్వపరిపాలనము ప్రారంభింపబడుచున్నపుడు, ఈ ద్వీపమును వేరువిధముగ జూచుట కేమి కారణము? హిందూ దేశమునకన్న ఈ ద్వీపమునందే స్వపరిపాలనము మున్నగును ఆరంభముగావలయును. ఏలనన, నీ ద్వీపపు ప్రజలలో నేక జాతీయత నివసరకు ప్రబలియే యున్నది. మాకు శాసననిర్మాణసభలో నెక్కుడుమంది ప్రజానియక్త సభ్యుల నొసగినజాలదు. ఇప్పుడుగావలసినది ప్రజలకు బాధ్యత వహించేడి ప్రభుత్వస్థాపనము. హిందూ దేశ మీహక్కును బొందుటకు సంతకంపై సర్వతగలిగి యున్నచో, సింహాశద్వీపము గూడ అస్వతగలిగి యున్నది..... పరిపాలనములో ప్రజలకు జోక్యము లేనిచో, అయ్యది ప్రజాపరిపాలనముగాజాలదు. స్వపరిపాలనము ప్రవేశపెట్టబడినయెడల, పరిపాలనా సామ్యమున కది తప్పక లోడ్బడును."

సింహాశద్వీపవాసులు తమ కోర్కెలను ప్రస్తుతముగ చెలిపి, వాటి సాఫల్యమునకై కృషి సలుపుచో, విజయము గాంచక తప్పదు.

ఎన్నికలు

నేటిదినము పార్లమెంటు ఎన్నికలలో పోలింగు జరిగెడి దినము. 2 కోట్ల 10 లక్షలమంది జనులు పూటలు నీడైనతెను. కొని ఎన్నికల ప్రాముఖ్యమునకు దగిన భాషాప్రజేకము జూపియు లేదని రూటరు చెల్లెల్లుచున్నాడు. 80 లక్షల మంది స్త్రీలు ఏవక్షమైన సమ్యక్త లాసగెడరో తెలియలేదు. కొయలివను ప్రభుత్వము విజయము గాంచినను, తమ కార్యక్రమమును కొనసాగించు కొనుటకు తగిన సంఖ్యాబల ముండునాయని వితర్కింపబడుచున్నది. 200 స్థానములగూర్చి, ఫలితములు సందేహస్పదముగ నున్నవి. పర్వతామకులు స్వాధీనముజేసికొన దలచిన, 130 స్థానములకన్న నెక్కుడు స్థానములే వారికి లభింపవచ్చును. కొయలివనువారు 80 స్థానములను లేబరు పక్షమువారికి వదలుచున్నారు. లేబరు పక్షమువారు "స్వేచ్ఛాప్రజాప్రతినిధిసభ, స్వేచ్ఛావాగ్ద్యము, నిర్బంధనైతిక విధాన వివాదము" తమ ముఖ్య నూత్రములుగ బ్రకటింపచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు ఎన్నికలఫలితము నామోతతో నిరీక్షించుచుండును. స్వాతంత్ర్యపక్షమునకు విజయము గలుగుగాక యని భారతీయులు గోరుచున్నారు.

మదరాసు: ప్లేగువ్యాధి

నిన్న సాయం కాలము మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులు, ట్రస్టి కేసు పార్లసారధికుపుములో నొకభాగమున రెండు ప్లేగు కేసులు కనిపించెననియు, మరియొకటి అనుమానాస్పదముగ నున్న దనియు, ఆభాగపు ప్రజలు క్రిస్టాంపేట ఆస్పత్రికి వెడలి అక్కడ నున్నారనియు, వారి సామ్యముకొరకు తగిన యేర్పాటులు గావించబడుచున్నవనియు, అలజడికిపుడు కారణము లేద

నియు, మాకు చెలిపిరి. గంటూరు జిల్లాలో ప్లేగు వ్యాపించి అక్కడి ప్రజలను భయకంపితులుగ జేయుచున్నది. ఇందుకు దోషుగ మదరాసులో గూడ ఈ వ్యాధి యుకుంచెనను వార్త అలజడికి కారణము గావచ్చును. విషజ్వర మిపుటిపుడే తగ్గుచుండగ ప్లేగువ్యాధి పొడచూపుట వివాదకరము. కార్పొరేషను అధికారులను, ప్రభుత్వము వారును, కాలమాపంత యయినను పోసిమక, వెంటనే నివారణోపాయముల వరసి, యీ వ్యాధి నిర్మూలమగుటకు ప్రయత్నించుట ధర్మము. ఈ వ్యాధి వ్యాపింపకుండ నింతటితో సంతమొందు గాక యని, కోరుచున్నారము.

నిర్బంధములు గలవా?

మెయిలు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:

"ఇండియా యందు గాని, ఐర్లెండునందు గాని న్యాయము నతిక్రమింపనివారలకు నిర్బంధములు లేవు. ఐర్లెండుదేశము మిగిలిన అన్ని భాగములకంటె నెక్కుడు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించినది. యుద్ధపు బరువుల నుండి వదలివేయబడినది. హిందూ దేశములో, రాజద్రోహపు గుంపు దప్ప, మిగిలిన వారెల్లరును స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నారు. రయితులకును, కూలీలకును, ప్రాంటు కాగితమును పెట్టెలో వైచెడి స్వాతంత్ర్యము లేని మాట నిజమే. కాని బ్రాహ్మణుని చేతిలో మత విషయములందును సాంఘిక విషయము లందును, అంగప్రొక్కబడుట కన్న, ప్రాంటు లేకుండుట యెక్కుడు కష్టము కాదని, వారు భావించెద రని ఎంచవచ్చును"

వ్యాఖ్యాన మనవసరము.

ఆంధ్రనిర్బంధితుడు

దర్శి చెంచయ్యగారిని నిర్బంధమునుండి విడుదలజేయు విషయ మాలోచింపబడుచున్నదని, సర్ విలియము వికనెగలుగారు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణ సభలో నుడిచి యుండిరి. ఇంతవరకును ఏమదం జరుగ లేదు. చెంచయ్యకుటుంబము వారు మరియొక అర్జిని రాజప్రతినిధిగారి కంపిరి. యుద్ధ మంత మొందునచే, దేశరక్షణశాసనము క్రింద నిర్బంధింపబడిన వారి కేక నైనను స్వాతంత్ర్య మొసగుట, భావ్యము. చెంచయ్యకుటుంబము వారంపేన విన్నవము, మిక్కిలి జాలిగొలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రందలి సందర్భముల గుర్తించి, చెంచయ్యగారిని వెంటనే విడుదల గావించగోరుచున్నారము.

గుడివాడవార్త:—ఇచ్చట నుమాన నాల్గువందల ములకెండుల కొంతరేటివువ్యాపక శేష్సరవి. తదాది తుమ్మలపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు ప్రసిద్ధులుగను కొంతకాలము దానయ్యపంతులుగారుకు వారసువార ఉన్నవారి ఆది వారాయణమూర్తిగానను కార్యదక్షులుగను ఉండి అద్దానిని నిర్వహించుచుండెడివారు. యెప్పు మొన్న శేష్సర కార్య నిర్వాహకుల శేష్సరమవారు సభలో వైపున ప్లేగుడెంటుకు కార్యదర్శిత్వము చేసి నూతనముగ నుండుకరి శేష్సరచిరు. అది తెలిసి మొదటిసభ ఆసంప్రాప్తిసభ యనియు తిరిగి సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు 15-12-18 తారీఖున మరియొకసభ శేష్సర తుముగాన తప్పక దయచేయువనియు ఈలోపల పత్రికాభాగ స్థనమున కార్డులు వచ్చినవి. మనము ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన సంగతి యేమన, అభిప్రాయము లిచ్చునప్పుడు మనుష్యులను జూచియు కొట్టుకు తలగుడ్డలను చూచియు ప్రత్యమునుజూచియు వోట్లెచ్చుక, ఎవరికిచ్చిన దేశీయకారమునకు జీవితమును భారపోయగలగో, తమదగ్గరమునకు భంగము కలగకుండ వడ్డీవడ్డములేవండ రేపకం శ్రమపడి కార్యము నిర్వహింపగలగో వారినివిన్నపిస్తామనుకు మనస్సుతో నెన్నుకొన ప్రార్థించుచున్నాము:—బ్రాహ్మణులరామకృష్ణ.

సానికవార్తలు

బ్రహ్మసమాజము:—దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజ మందిరమునందు వి. ఆర్. సింధి, బి. పి, గారు శత్రు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు సాంఘిక సేవాతత్పరతనుగురించి ముహూర్తం చెదరు.

ధార్మిక బ్రాహ్మణసంఘము:—ఆడయూరనందలి ధార్మిక బ్రాహ్మణసంఘము కార్యనిర్వాహక సభవారి ఆశ్రయతెలులకు స్వీకరించిన హిందువులను తిరుగ ప్రాముఖ్యత కర్మలతో హిందూమతమునందు చేర్చుకొనుటకు ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించుచు, సైకత్రిర్యమును చేసి రవి కార్యదర్శులు టి. వి. గోపాలస్వామిఆశ్రయగారు మామ వ్రాయుచున్నారు.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘము:—సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శులు వి. ఆర్. సింధిగారు శత్రు సాయవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు "నిమ్మజాత్యుద్ధరణసమస్య" అను విషయమును గురించి గోఖలేమందిరమునందు ఉపన్యసించురు. సి. పి. రామస్వామిఆశ్రయగారు సభాధిపత్యము వహించురు.

మదరాసు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము:—ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున న్యాయసరపాక్షిగారి సూక్తు కార్యాలయమును 15-న తేదీ యావారము తెల్లవారి 8 గంటలకు ఒకబహిరంగసభ జరగును. బ్రహ్మసమదస్వామి గారును ఎమ్. ఆర్. జయవాసన్ గారును నిద్యుతురించి యుపన్యసించెదరు. వి. ఆర్. సింధి, బి. పి, గారు ఆగ్రాసభాధిపత్యము వహించెదరు.

'పారివాతము' సబ్బు:—ఈ సబ్బులు కే. ఎం. రామస్వామిచెట్టి సోదరుల సబ్బు కర్మాలయమున మదరాసులో తయారుజేయబడుచున్నవి. ఈ పురమున వెల్లిబులు అను సబ్బు గూడ బజారులయందు విక్రయింపబడుచున్నది. ఈ రెండిటికి విభేదము మాను కాన్పించుటలేదు. వర్ణమునగాని, ఆకారమున గాని, ఎత్తున గాని, నువాసనయందు గాని మాకేమియు విభేదము కాన్పించుటలేదు. అయ్యది నెజిలూలు అను పేరున బరగుచున్నది. ఆంగ్లమున నెజిలూలన ఏమధులతో చేయబడినది. ఇయ్యది 'పారివాత' యని పేర్కొనబడినది. ఒక్కొక్క బిళ్ళ ఖరీదు 0-0-9 వైసలు.

చిత్రపటప్రదర్శనము:—మేము ముగ్ధకాసామందించిన ప్రకారము, ఇంగ్లండునుండి, యుద్ధ చిత్రపటములు మదరాసు ప్రయరణ సంఘమువారికి నేను వచ్చినవి. ఈ నెల 21 వ తేదీ కనివారము వాడు చిత్రపటములను మూలుగోర్డునందలి మదరాసుబాంకు వారి క్రొత్తభవనములందు సంఘము వారు ప్రదర్శించెదరు. వీనితో సహా మెరూటేయియా యుద్ధమున తుర్కివారుండి స్వాధీనము చేసికొనబడిన ఫిరంగులు తుపాకులు మున్నగు యుద్ధపరికరములు సమతము ప్రదర్శింపబడును. ఒకనాడు ప్రత్యేకముగా ఘోషాస్త్రీలకు చిత్రపటములను చూపుటకు ప్రయత్నియును చేయబడుచున్నవి.

ప్రాముఖ్యండ్లు డికోనులు:—రెన్నటిసాయంకాలము చింతాద్రిపేటలో నెం 64, 70 బ్రాంబుండ్లు డికోననవి. ఈ ను నంతెనుండి నెం 64 బండి వచ్చుచుండెను. సెంట్రీలు స్టేషను నుండి నెం 70 బ్రాంబుండ్లు వంతెనకు పోవుచుండెను. నెం 64 బండిలో రక్షక భటు డొకడు అనుగతముబడిన యిరువకడ్డీలపై ఆనుకొనుటచే అది మగి నెం 70 బండికడ్డీలకు తాకినవి. బండ్లు పటపటమునెనుగాని పొగిణాపాటు మేమియు కలగలేదు. ఒక అద్దమువారికి బిల్లవై నది. వైన తెప్పబడిక రక్షకభటుని కానుకు దెబ్బతగిలినది. స్మారకము తప్పినది. ఇతరు వైద్యాలయమునకు కొంపోండిను. ఇకనికి పొగిణాభయము లేదని నుడువచ్చును.

దర్బార్ దినముహోత్సవము మద్రాసు తిరుళ్ళిక్కేటి భారతబంధారు మానేజింగు డైరెక్టరు సా. రంగభాష్యం శ్రేష్టిగారు చిత్రానుజిల్లా నారాయణవరము గ్రామములో నండెడి హనుమాన్ రాత్రిపాఠశాల బాంధువును ఉపాధ్యాయులను బాంధాయి ఆల్వాసు ఫలములను పంచివెట్టిరి.

విరోధాఘోష విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

అరబ్బుల ఆశయములు.

లండన్, డిశంబరు 9:— డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఆరేబియాలో ముఖ్యసేనాని మెరీఫ్ పూజాశాసకులకు చెందిన సంవత్సరములు కర్షణులు టి. ఇ. లారెన్సు వైనికోవోగ్నిగ నుండిను. ఈయన ఇంగ్లాండులో పరివేశించిరి. అరబ్బులు మీ సాంఘిక సహాయమును అత్యధికముగ కొనియాడిరి. మెరీఫ్కులె మాచిరి. ఆమీరు అను అదనపు హోదాను ఒసంగిరి. సెప్టెంబరు 30 తేదీన పూజాశాసనో కర్షణు లారెన్సు దేవస్థానములో ప్రవేశించిరి. అరబ్బుల స్వాతంత్ర్య శక్తి యముల గూర్చి లారెన్సు గారు ను పూర్వ జాగరణ యూరపు నకు వచ్చిరి. ప్రస్తుతము పూజాశాసనములో ఉన్నాడు. పరాను ప్రభుత్వమువారు వీరిని తమ అతిథిగ నుంచుకొనిరి. 1914 సం॥ న యధికారాధ్యక్షులమున లారెన్సుగారుండిరి. విషయ ప్రచారక కార్యముమీద ఈతడు కొంతకాలమైన పిదప ఈజిప్టున కంపబడిరి. ఈయనకు అరబ్బీభాష వచ్చుటచే పూజాశాసనో కలసిపనిచేయుటకు ప్రతినిధిగ నియమించబడిరి. హెడెజాబియ నుపదారిపై పూజాశాసనము 17 రైలుబండ్లను నాశన మొనర్చిరి. ధ్వంసము చేయుచున్న బండ్లలో తురుష్క ముఖ్యసేనాని పిజిమాలు మాసాగిరిగదాడకలదు. వీరుతూరుచున్న పెట్టె పట్టాలనుండి తొలగిపోయినది. ఇతడు ప్రాంతమున కాపాడు కొనుటకు తన అలంకారముల నన్నిటిని పారవైచి ఎచటకో పరుగెత్తెను. ఇచ్చియు కర్షణు లారెన్సుగారి కీయబడినవి.

నిర్బంధ సైనిక శాసనము.

లండన్, డిశంబరు 12:— సుధిసభయందు మిత్రముం డలివారు అనుసరించిన అనుసరింపజేయు అంగీకరణముందు మట్టుకు నిర్బంధ సైనిక శాసనమును తొలగించుటకు లాయడు జార్జి గారికి బిల్లు సుపాదించెద రని ఈవినింగుస్టాండర్టు అను పత్రిక ప్రకటించుటకు అనుపరిపంపబడెను.

ముప్పియోద్ధపుపోటి.

లండన్, డిశంబరు 12:— బ్రాహ్మణులందు ఆర్యులతో లులలో సైనికులకు జరిగిన ముప్పియోద్ధపు పోటీయందు స్వాంతంతులకు తక్కినవారు జిమ్మిలిల్లి అనునతడు యుగై టెక్స్టెట్టు నాకాబలమునందలి నాల్గోరు అనువానికునిచే నోడింపబడెను.

ఇంగ్లండునందలి పత్రికలు.

లండన్, డిశంబరు 12:— క్రైస్తవులు దినమువారుగాని ఆచారపటి దినముగాని ఇంగ్లండులోని వార్తాపత్రికలు ప్రకటింపబడవు.

బహుమతులు.

లండన్, డిశంబరు 12:— యుద్ధ సంస్థానమున ప్రకటన పేజీచేసిన వ్యాపార నాకోద్యోగులకును వెండిపతకముల నిచ్చు సూచనను రాజునా రామోదించిరి.

భారత వార్తాపత్రికా సంపాదకులు తిరిగివచ్చుట.

లండన్, డిశంబరు 9:— భారతీయ వార్తా పత్రికా సంపాదకులలో ఘోషా, కస్తూరిరంగయ్యంగారు కొలంబో మార్గమున స్వతేజమునకు బోవుటకు నేరు బయలుదేరిరి.

బోనర్లగారు, చాన్సలరు పదవి.

లండన్, డిశంబరు 12:— బోనర్లగారు చాన్సలర్ పదవి నునకునొందుచు తాము చాన్సలరు పదవిని త్వరలో విడిచెద మని మాచించిరి.

కెప్టెన్ థామస్ బెల్లెస్ సంగుగారికిని లెఫ్టినెంట్ విల్సన్ గారికిని మిలిటరీక్రాసు లాసంగబడెనని గజెటుపత్రిక ప్రకటించుచున్నది. బెల్లెస్ సంగుగారు ఇంకోక్కునితో గలసి కండక్టునందు మరఫంగులయొద్ద కాచుకొనియున్న శత్రువుల నెదిర్చి అచ్చట మన్ననలతో నశేతులను చంపి తక్కిన వారిని పాతాళానికి ఆహ్వానించి పట్టుకొనెను. ఒక శత్రు పటాలపు అధికారి ఇంకోక్ వైనికోవోగ్నిగని గూడ సంగుగారు పట్టుకొనిరి.

కైన్సుగారు-సంధిసభ.

లండన్, డిశంబరు 12:— కైన్సుగారు నాటింగుహాము నగరమున నుపవసించుచు తాము సంధిసభకు వెళ్లుట వాస్తవమని చెప్పుకాల నని నుడిచిరి.

ప్రతిమరల వనివారి కమ్యూకట్టు.

లండన్, డిశంబరు 13:— లండన్ నందు నేతపనివారి కిని లాయడుజార్జి గారికిని జరిగిన సంభాషణము ననుసరించి, సమ్మెకట్టును సమాప్తి మొందించుట కేర్పాటు జరిగెను.

లాంకాషైరు నేతపనివారు.

లండన్, డిశంబరు 12:— ఆగలంకపు బట్టల ధరలపై నూటికి 50 చొప్పున ఎత్తుక వూలీలను ఆర్జిప్రేషనుకోర్టు వా రొసగిరి.

లాయడుజార్జిగారి మరతులు

లండన్, డిశంబరు 10:— కెయిజరును శిక్షించుట జర్యులవలన నప్రతిపక్షమును రాబట్టుట, పై విధులను త్వరలో స్వదేశమునకు రావించుట, నేనలోను నాకాదళములోను పనిచేసినవారికి మేలగు సదుపాయముచేయుట వారికి గృహ సదుపాయమును సాంఘిక సౌకర్యములను మోచించుట యను నీ రిక్షమములును ముఖ్యములని లాయడుజార్జి గారు నుడిచిరి మిత్రముపక్ష ప్రధానస్థానమువారు ప్రకటించిరి.

ఎన్నికల గడవిడ.

లండన్, నవంబరు 13:— రేపటిదినము జరుగు ఎన్నికలలో 210 లక్షల వంది పొల్లొందరు. ఇట్టి యెన్నికలు ఇటీవల నెప్పుడును జరుగలేదని చెప్పబడినను కలవరముగాని, అన్యోన్యసంకులముగాని కనబడుటలేదు. ఇందు నూతనముగా 80 లక్షల వంది శ్రీలు వోటుల నిచ్చెదరు. వారెవరి పక్షమునకొట్టు వోటుల నిత్తురో రాజకీయవేత్త లెక్కను ముందుగా చెప్పుకాలరు. మిత్రము (కోఆలిషన్) మిత్రము జయించునడుట వాస్తవము. ఏవరికత్తుము బలముగా నుండు ననునదియే ప్రశ్న. మంచిబలముగల పక్షములందు సభ్యుల సంఖ్య 180 నుండి 180 కలు కుండును. ఎన్నికలకొలుకు యాచనలలన భయములే దనుకొనబడిన స్థానముల సందర్భమున ఎన్నికదారులు సంజేహాహునములతోనున్నారు. 200 స్థానములు అనుమానాస్పదములై యున్నవి. ఈ స్థానములందు ఇదివఱకుండిన వారిలో మెక్ కెన్నా, హెండ్ లెస్ సె గార్లకుంటి మిత్రునిధి ప్రముఖులును, మెక్ కెన్నా, సర్ ఎరిక్ గెడ్డిస్, ప్లాన్లీ రాబర్టుస్ బారెన్సు, అడిసెక్ గార్ల వంటి మిత్రులును గలరు. కార్మికపక్షమువారు తమకు లభించుట నిశ్చయ పని తామిదివఱకు లెక్కజేసికొనిన 180 స్థానముల కంటె ఎక్కువ స్థానములను సంపాదించగల మని నమ్మకము గలగి యున్నారు. మిత్రమువర్గమువారు కార్మికలకు 80 స్థానములకంటె అధికముగ నీయగూడదని కోరుచున్నారు. యుద్ధ విజయమునకు ప్రయత్నించి సాధించిన ప్రభుత్వవర్గము సంధి చేయుటకును నిలుచునాచుటయే ముఖ్యమవుచునని మిత్రమువర్గపు వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి ఈ పత్రికలకు ప్రత్యుత్తరముగ “స్వతంత్రపార్లమెంటు నేర్పాటు చేయు నట్లును, అనిర్బంధ వ్యాపారము స్థిరముగ నుండునట్లును, నిర్బంధ సైనిక శాసనము తొలగినట్లును వోటుల నియంత్రణ” నని బలముగ వ్రాయుచున్నవి. లాయడు జార్జి గారు లాం టెన్ నందు నేటిదిన ముపవసించి తమ ఎన్నికల యుద్ధయమును విరమించెదరు. లాయడుజార్జి గారి భార్య వేల్సన్ నందలి మారు మూలగ్రామములలో సంచారము చేయుచు (ఎన్నికల విషయము) కష్టపడుచున్నది. ఆస్క్వితుగారికిని, బోనర్ల గారికిని వాటివారి కొమార్తెలు ఉపవాసమున రాండుగాను, వోట్లను సాధించువారిగను తోడ్పడుచున్నారు. నిన్నటిదినము ఆస్క్వితుగారు తూర్పువైపు మండలముగుండ 100 మైళ్లు ప్రయాణముచేసి 7 సభల యయవసనించిరి. వారిని ప్రజలు ఆనకరింపగలరు ప్రశ్నలు చేసి నీకావలసింది.

ఫ్రాన్సు

విల్సన్ గారి ప్రయాణము.

లండన్, డిశంబరు 12:— (వెసి డెంటు, విల్సన్ గారు “బారి వాషింగ్టన్” అను నాకాయందు సంధిసభకువచ్చుచు విర్రండుతీరము చేరిత “లూసిటానియా” నాకను జర్యు నల ముంచినస్థలమున దాటిరి.

విల్సన్ గారు సంధిసభకు వచ్చుట.

పారిసు, డిశంబరు 12:— హావాను వార్తాప్రచారక సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి.— లిప్సన్ నుండి వచ్చిన కంటి వార్త ననుసరించి “బారి వాషింగ్టన్” అనునాక (విల్సన్ గారు) ఫ్రయాణముచేయుచుండు నాక) మంగళవారమునాడు ఎజో ర్యుదీపుల ప్రక్కనుండి వచ్చెను. విల్సన్ గారు శుక్రవారము సాయంత్రము రి గంటలకు (బెల్జునగరమున నాకను దిగుదురు.

విల్సన్ గారి కావ్యసము.

బెర్లి, డిశంబరు 12:— స్విట్జర్లండు రాజకీయ సభ వారు విల్సన్ గారిని స్విట్జర్లండు కావ్యసించిరి.

వెసి డెంటు విల్సన్ గారు

జర్యుల ఆవ్యసమును నిరసించుట. పారిసు, డిశంబరు 10:— (వెసి డెంటు విల్సన్ గారిని జర్యునిదేశమునకు రావలెనని ఎబర్దుకర్టు విన్నినేను గార్డుకోరిరి. జర్యునీవారి పాప పరిహారమువారు వెల్లెనత్సరములు నియమాచరణము మొనరించవలెను. సభ్యులమును బాగుగా గ్రుహజరచవలెను. గాన ప్రస్తుతము రాజకీయ విషయావశ్యకత వలన విధిలేని సందర్భము గలిగిన తప్ప అమెరికాదేశము లెళును జర్యునిదేశమున నడుగిడ నంగీకరింపరు గాన నేనిపుడు జర్యునిదేశమునకు రావొల్లనని (వెసి డెంటు విల్సన్ గారు జర్యునీవారికి తెలిపిరి బారి వాషింగ్టన్ నాకనుండి వాయువార్త వచ్చినది

విల్సన్ గారికి స్వాగతము

నాకాదళ, విదేశమంత్రులును ఇతరులును అమెరికా రాయబారి సార్వగారును జనరలు వెర్సింగు కల్లులహాను గార్డును 12 వ తేదీని బెల్జుకువెళ్ళెదరు. 13 వ తేదీ మధ్యాహ్నము విల్సన్ గారికి వారు స్వాగత మొసగెదరు. ఆనాడు మధ్యాహ్నము విల్సన్ గారు దిగి శనివారమునా డుదయమునకు పారిసునగరమున కేగెదరు. ఆచట రైలుస్టేషనులో (వెసి డెంటు పాయిస్కెరు క్లెమెన్కో గార్డు స్వాగత మొసగెదరు. పిమ్మట ఎలిసీలో విడుదలగును. 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము హోటెలు డేవిలిలో ఆధికారపూర్వకముగ స్వాగత మొసగబడును.

సంధిసభలో విల్సన్ గారు.

విల్సన్ గారు సంధిసభలో కూర్చుండక పోయినను సర్వ విషయములను సమాఖ్యమున గ్రహించుచుండును. సభలో ప్రతి నిధులు కూర్చుండగలరని బారి వాషింగ్టన్ నుండి వాయువార్త వచ్చినది.

ఆల్సేసు లొరై ను ప్రశంస.

పారిసు, డిశంబరు 12:— హావాన్ వార్తాప్రచారక సంఘమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: ప్రధానమంత్రియగు క్లెమెన్కో గారు ప్రతినిధుల సభలో నుపవసించుచు ఆల్సేసు లొరై ను ప్రజలు 48 సంవత్సరములు ఆక్రమ ప్రవాసమునందున్నను వారి మనోనిశ్చలమును పట్టుటయును పోలేదనియు పరాను జాతివారు మొత్తముమీద పారమార్థిక లాభచింతతో వివీక విషయములను విడుచుటకును యుద్ధమునుండి మొనడిరనియు చెప్పిరి.

ఫ్రెంచి వన్నులు.

పారిసు, డిశంబరు 12:— అన్యధిభము గా విధింపబడిన పన్నుకలన నవంబరు మాసమున 170 లక్షల పానులకంటె కొంచెమధికముగు ధనము లభించెను. అనగా కడచిన సంవత్సరమున నవంబరు మాసమునందు లభించిన మొత్తము కంటెను 30 లక్షల పాను లధికము.

మెక్సికో మిత్రమండలిపక్షముగుట.

మెక్సికోనగరము, డిశంబరు 10:— యుద్ధపర్యవసాన పరితముగ మెక్సికోవారిభావము మారింది. మెక్సికో మంత్రి వర్గమువారు మిత్రమండలిపక్ష మునలించిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో జర్మనుల కుట్రలు.

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 10:— అమెరికాలో జర్మనుల కుట్రలను విచారించుటకు నియమింపబడిన బిల్ సెన్సేటరు నివేదికను ప్రకటించిరి. జర్మనులు సీగ్రేలకు దుర్బోధనలను చేసిరిగాని సీగ్రేలు జేతన వల్ల లగుటచే జర్మనుల కుట్రములు పనిచేయలేదు. జర్మనులు కార్మికులను ప్రేరేపించిరిగాని కార్మిక నాయకుడగు గోండ్వల్ గారి దృఢనిశ్చయమువలన నదియును కృత్యమైనదని అతడు తెలిపెను.

బెలియము

మెట్టు కలవరము

లండను, డిశంబరు 12:— మెట్టునుండి ఈ క్రింది తంతి వార్త వచ్చెను.— డిశంబరు 7 వ తేదీన మెట్టునందు జరిగిన కలవరమున జర్మనుపాపుల కిటికీలు బద్దలు చేయబడి పాపులు దోచుకొనబడెను. ఫ్రాంచివారు ఈ విషయమున కఠినవర్తన తీసికొనుచున్నారు. విద్రోహులలో కొందఱు జర్మనులను గలరు.

కాత్రి తదిగంట లైనవెనుక ప్రజలలో నెవ్వరును జర్మనుభావ మాటాడరాదని ప్రకటించబడినది. ఫ్రాన్సు నందు ఆచారములకు పరానుపతాకములకు నమస్కృతులు చేయుచుండవలెను.

హాలండు

కెయిజరు భార్య జబ్బుగా నుండుట.

హేగు, డిశంబరు 12:— కెయిజరు భార్య హృదయ రోగముతో చాల జబ్బుగా నున్నది. బెర్లినునుండి ఒక ప్రముఖ వైద్యుడు వచ్చుచున్నాడు.

కెయిజరు నివాసము

హాలండువారి తీర్మానము

అంస్టర్డాం, డిశంబరు 12:— ప్రధానమంత్రి ద్వితీయ సభయందు ప్రసంగించుచు కెయిజరు నూతననివాసమును కూర్చి హాలండువారు మిత్రపక్షంతో నేకీభవించెదరని చెప్పి రని “టెలిగ్రాఫ్” అను పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

రష్యా

రష్యా, నార్వే

క్రిస్టియానియా, డిశంబరు 11:— “ఆప్టెన్ పోస్ట్” అనుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: పెట్రోగ్రాదునందలి నార్వేరాజావారవర్తమువారు పెట్రోగ్రాదునుండి నార్వేకు బయలుదేరిరి. నార్వేయందున్న రష్యను బోల్షెవిస్ ప్రతినిధులును నార్వేనందలి వెల్లెనలెనని ఉత్తరువు చేయబడరచ్చును. డెన్మార్కుగూడ రష్యానందలి బోల్షెవిస్కు ప్రభుత్వముతో సంబంధములు వదలు కొనవని తెలియుచున్నది.

నూతనరష్యను ప్రభుత్వము.

లండను, డిశంబరు 12:— టెలిగ్రాఫ్ అను నతని ఆధిపత్యముక్రింద రష్యానుండు నూతనప్రభుత్వము నేర్పబడి రను వార్త అసత్యమని అధికారులు ప్రకటించిరి.

రష్యాబంగారము ఘోషించుట.

పారిసు, డిశంబరు 12:— బ్రెస్టులిట్ విమర్శనాధి కను సరించి జర్మనులు రష్యనులనుండి తీసికొనిన 2,200 లక్షల ఫ్రాంకుల విలువగల బంగారము పారిసునగరమును చేరెననియు, మిత్రపక్షంధలివారందఱును కలిసి దాని నుపయోగించుటకు దానిని ఫ్రాన్సువ్యాంతునందుంచిరినియు హావానుకూర్తాప్రచారకసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

రషియా వ్యవహారములయందు జోక్యము కలుగ జేసికొనుట.

లండను, డిశంబరు 10:— రషియా నుండి 13 వార్తాకీ యనులు ఇప్రుడే క్రిస్టియానియాలో ప్రవేశించిరి. వీరు అన్ని తెగలకు సంబంధించిన వారు. విప్లవకాలమున పూర్తిగ రషియాలోనే నివసించిరి. ఇచ్చట జీవనము అతిదుర్భరముగ నున్నది. బోలిషవిజ ఆశ్రయితులను, భవవంతులను గూడ జీవనము తీర్చుటకునున్నది. తనకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించువారి నందరిని బోలిషవిజులు రూపదించుచున్నారు. ప్రవాసాస్య

వాదులును, విద్యావికారము గూడ వీరొప్పుకొని ఆహుతి యగుచున్నారు. విధ్వంసము వలనను, అక్రమపాలనము వలనను జేతను ఉత్పత్తి సాధనములు క్షీణించుచున్నది. (జీవ నాధారములు) ఆహారపదార్థ సమస్య చాల లజ్జాకరముగ పూరించబడుచున్నది. ఇంకొక చక్కని దృష్టాంతమును జూడుడు:— వార్షికమున కొక కర్మాలమును గలదు. దీనికి సంబంధించి వీరొక పాలము గలదు. పాలమును బోలిషవిజులు స్వాధీనముజేసికొనిరి. పంటను కుల్లిపోవునట్లు విడిచిపెట్టిరి. ప్రభుత్వవ్యోమకలసంఖ్య అతీతముగ పెంచుచున్నది.

ఒక పెట్రోగ్రాదులోనే 16-వేల ఆహారాధికారులు గలరు. మాస్కోలో పరిస్థితులు ఎట్టి కుష్టిస్థితియందున్నవో పెట్రోగ్రాదులోగూడ అటులే పొడుగనన్నది మాస్కోలో పాలు, ఓటుబోజనము, చిక్కనుకాయలు, గోధుమ, కోళ్ళ దొరుకుటలేదు. తినుబండముల ధరలు అపారముగ పెరిగిపోవుచున్నది. ఏవోముఖ్యవాసులరప్పు ఇతరవోట్ల పొగబండ్ల రాకపోకలులేవు. రషియానుండి మిత్రపక్షంధలి తమ సేవలకు మరలించినారు. ఇప్పుడి చాల భంగకరముగ నుండుననియు బోలిషవిజుల దురాగతములకు మిత్రపక్షంధలియు నార్వీజియనులు అనుకొనుచున్నారు.

రష్యాలో 300 మందిని హత్యచేయుట.

పాకుహము, డిశంబరు 10:— మిక్రిమండలివారికి సహాయపడిన నెవ్వరున వాల్డూలో బోల్షి విమర్శకు 300 మంది రష్యావైరోవ్యోమకలను హత్యచేసిరిని పెట్రోగ్రాదునుండి తంతి వార్తవచ్చినది.

ఒడెస్సాలో పరాను నాకాదళము.

లండను, డిశంబరు 12:— ఒడెస్సాలో 4500 మంది జర్మనులు బోల్షి విమర్శలతో కలసి దురాగతముల నొనరించుచుండుటచే ప్రజలు పరాను నాకాదళమువారి సహాయమును కోరిరి. అందుచే పరాను నాకాదళము వారు నగరమున ప్రవేశించిరి. ఒడెస్సాకు వదలుచున్నామని జర్మనులు ప్రకటించిరిని ఒడెస్సానుండి తంతి వార్త వచ్చినది.

బాహేమియానుందు సంక్షోభము

లండను, డిశంబరు 12:— ప్రేగునుండి ఈ క్రింది తంతి వార్త వచ్చినది:— బాహేమియానుందలి ఆసిగ్ అను పురమునందు సామాన్య ప్రజలు పాపులకు దోచుకొని నాశనము చేసిరి. పోలిసువారును పురపక్షణ భటులును, నైనికులును ఎంత అధికముగా పనిచేసినను పోలిసుకు జరుగుచునేయున్నది. మరఫిరంగులును కుసాకులును సాధారణముగా వాడబడుచున్నవి. అనేకులకు ప్రాణాపాయములు గలిగినవి.

రైనునదీనాకాదళము.

పారిసు, డిశంబరు 13:— రైనునదీమీద పోవుచుండు ఫిరంగి వడనమును, మోటరు వడనమును 5 భాగములుగా విభజింపబడును.

కొలోనులో బ్రిటిషు సేనాని.

ఆమెస్టర్డం, డిశంబరు 10:— కొలోనులో బ్రిటిషు సేనాని జర్మనుల కెట్టి యిచ్చుందులకు కలిగించుటలేదు. జేకా చారములం దనవనముగ జోక్యముకలిగించుకొనవని ఆతడు ప్రధానకాదునితో నుడివెట్టెను. నైనికులుగూడ తటస్థులుగా నున్నారు. కొంతెలవైపు మనుష్యులను ట్రానుబండ్లను వదలుటకు నిరోధమేమియును కలిగింపబడలేదు. ప్రజలు నైనికోవ్యోమకలకు సహాయులచేసువలెనని వారెట్టి ఉత్తరువును చేయలేదు. పత్రికలకు వాటికాలలకు నిరోధమేమియును లేదని కొలోనులో గెజటు తెలిసినది.

జర్మనుప్రభుత్వము నైనిక సంఘమును

జర్మను ప్రభుత్వమునకును నైనిక సంఘములకును సానుభూతి లేకుండనే నున్నది. జాతీయ సంఘము నేర్పరకు రాదని నైనికసంఘమువారును ఏర్పరచెదరని దొరతనమువారును వాసులనుచున్నారు. జాతీయసంఘ సమావేశము త్వరలో జరుగ వీలులేదు. జేతనున కాంతి నెలకొనవో మిత్రపక్షంధలివారు జేతనునంత నాకమించెదర గాన రీవిస్ట్రాసుసభ నేర్పరచవలెనని అన్ని పత్రికలును వ్యాసించి. కొద్ది పత్రికలు మాత్రమే ప్రతిపక్షముగా నున్నవి.

బియ్యపు ధరలు.

నిర్ణయసంఘమువారి సభ.

బియ్యపుధరలను నిర్ణయించుటకు గాను నియోజింపబడిన సభ్యులు మొన్న బుధవారమునా జోక సభచేసిరి. మోహన లాలు, కనియాలాలు, జనాబుజానో ముస్సేనుసేలు, జనాబు హజీత్ మహమదు అయోబుసేలు, జనాబు హజీహబీబ్ హజీబీర్ మహమదుసేలు, దర్జీ నాంజీ, ఎల్లప్పుశేష్టి టి.ఎం. అబ్దుల్ కేష్టి గుర్తికొండ మ్యుశేష్టి. తవ్వా ఉదయనరపు శెట్టి రాజుఅయ్యంగారు శ్రీవాసఅయ్యంగారు పి. కె. వేంకటసుబ్బుశెట్టి బెన్రుతుండు కుమేరివారి ముశ్యోగి గాను గార్లు సభ నలంకరించిరి. నివిలు సమైలదైరెక్కరు ఆర్. వి. ఉమ్మగారు ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

సభవారువారు ఈక్రింది తీర్మానములకు చేసిరి.

1 నివిలు సమైల దైరెక్కరు గారి కోరిక ప్రకారము మదరాసునకు వచ్చిన రెండు మణుగుల బియ్యపుబస్తా, 2 1/2 మణుగుల నూకల బస్తాను ధరల విషయము ఆలోచించి ఈ క్రింది వివరములు పరిష్కరించి ఆఫీస్ ప్రాయపడుచున్నారు.

	166 పానులు	206 పానులు
బస్తా మెట్టు నికరముబస్తా		
రు అ వై రు అ వై		
1 స్తీమరు కేవు	8-1-9	8-13-10
2 రంగూడు ధరలు		
బస్తాలను కుట్టుట మున్న వానికి కూలి	0-1-5	0-1-10
వడవలలో నెక్కించుటకు కూలి	0-1-3	0-1-3
రేవు వస్తు	0-0-9	0-0-11
సంచి ధర	0-8-0	0-10-0
ఇన్ ఛార్జరెన్సు	0-1-6	0-2-0
టెలిగ్రాము, బిల్లు, స్టాంపులకు	0-0-9	0-0-11
కమీషను	0-2-9	0-2-9
	1-0-5	1-3-11

3. చెన్నపురి ధరలు		
రేవు ధరలు	0-2-11	0-3-7
వడవలకూలి	0-2-9	0-2-9
నూటికి	0-0-9	0-0-11
బండ్లకూలి	0-2-0	0-2-6
వడ్డీ మాజుకము	0-2-6	0-3-0
కొట్టు అద్దె	0-1-0	0-1-0
తరుగు మొదలగునవి	0-4-0	0-4-0
	0-15-11	1-1-9

కుల్లు 5-2-1 6-3-6

2 పెద్ద మరల బియ్యపు ధర 7,500 పానులు రూ.385 లు అయినందున రెండు మణుగులు రూ.7-5-2 అగును. నూకల ధరలు 7,200 పానులు రూ.150 లు అయినందున 2 1/2 మణుగు బియ్యము రూ.4-4-0 లు అగును. మణుగుకు నూకలకాల లాభము ఇచ్చినయెడల ఈ క్రింది వివరములు తేటపడగలవు.

	పెద్దమరలనుంచి	నూకలనుంచి
2 మణుగులు	2 1/2 మణుగులు	
రు అ వై రు అ వై		
సర్టిఫికేటును బొందిన వర్తకులకు	12-7-3	10-7-3
అన్యులకునైన ధర	12-15-3	11-1-6
తేక	13-0-0	

చిన్నబియ్యపు ధరలు అరుదరమును మాలుగుండును. కావున పెద్దమరల బియ్యపు ధరలవలె వాటిధర నిర్ణయించుట కష్టతరము.

3. డ్రైక్రతు గారి క్రింది విషయములకు ఆలోచనార్థ మై సభవారికి తెలిసిరి.

వర్తకులు హెచ్చుధరలకన్నను తక్కువధరలకు అమ్మవలయును.

చుండు నెలకు కావలసిన సామానుకు ప్రతి నెల 20 వ తేదీ లోపుగనే సర్టిఫికేట్లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును.

ఏకపుబియ్యము దిగుమతియగుచుండేదకు నికరవిధరలకే అమ్ముచుండవలయును. డ్రైక్రతువారి వామా నిశ్చయ కావలయునని యుడిగిన అప్పుడు వర్తకులు మానవలయును. బయటిగ్రామాదుల పెద్దవర్తకులును చిల్లరవర్తకులును రెండు మణుగుల బస్తా యొకటింటికి ఎరిమిది అకాలు పుచ్చుకొనవచ్చును.

ఒక పెద్దవర్తకుడు ఇంకొక పెద్దవర్తకుకి బియ్యమును రవాణాచేయుటకు ధరలు హెచ్చు చేయరాదను.

వైవిధ్యముల పట్ల వ్యతిరేకముగా నడుచుకొను వరులకు ముందు సరకు చెప్పించుకొనుటకు ఉత్తరువు లీర్పబడువు. సంఘమువారి విషయముల నామోదించి.

వృత్తాంతములు

కీర్తిశేఖరం మోక్షగుండం వేంకటేశ్వరస్వామిగారు:-
మైనూరు సంస్థానము దినాన ౪౮ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరస్వామిగారు కే. సి. వి. ఇ. గారి కిల్లిగారగు వేంకటేశ్వరస్వామిగారు అర్చనలలో కుమార్తెయింట బుధవారమునాడు (11వ తేదీ) రాత్రి వివరణమున కీర్తిశేఖరస్వామిగారు ఆమెయను 84 వత్సరములు, తండ్రివారసపగా విశ్వేశ్వరస్వామిగారు బుధవారమునాడు దయమున కనటికి వెళ్లిరి. గురువారమునాడు కంపం ఖాదీ శృంగారమున దహనకర్మ జరుపబడిన దని తెలుగువారు తెలిసి పొట్టుపట్టిక తెలుపుచున్నది.

విల్లింగ్డన్ ప్రభు దంపతులకు విందు:- బొంబాయిలో విల్లింగ్డన్ స్పార్టుస్ క్లబ్బులో రాజనీవుల మహారాజా గారు ప్రభుదండవతుల విందు చేసిరి. ఆవిందునకు సంస్థానాధిపతులను క్లబ్బునభ్యులును గూడ యాహ్వానింపబడిరి. ఆడిట్ రూలు గాంటు దండవతులను గై క్యాంపు మహారాజా కచిమహారావు జామసాహెబుగార్లు మరీ పలువురును విందుకు వచ్చిరి. క్లబ్బుకు మహారాజాగారు రోసంగిన స్త్రీల యుద్ధానవనమాన పరిభ్రమగారు తెరచిరి.

12 తేదీ రాత్రి రాజప్రతినిధిగారి కలకత్తా క్లబ్బులో విందుసంగడినది. రాజప్రతినిధిగారు కలకత్తాకు కొని యాడిరి. రాజప్రతినిధిగారు కలకత్తాను సందర్శించుటచే దేశమునకును పరిభ్రమకును పొందినది. ఇచట కర్తక పాఠశాలకు సా. ఘోష జీవనములు తెలిసికొనుటకు మంచి అవకాశములు కలవనని. పరిశ్రమనెత్తునకు కొంతకాలము కలకత్తాలో తన కాలమును గడుపుటకు నిశ్చయించుకొంటి నని తెలిసిరి. ఇటులనే సాతర్ వాత వచ్చినవార గూడ ఇటు జేసే దని సమ్మతమునైనది. హిందూదేశమునకు డిల్లీ రాజధానిగ నుండునని తెలియజేసిరి.

లక్ష్మీనరాయణ, గౌతమపుత్రకళాధారము:-
గంబాంజిల్లా క్రికెట్ కలం తాలూకా జువలూమగ్రహార వాస్తవ్యులు కన్నెవల్లి మూర్తినారాయణ భుక్తగారు, ఈమహాదేశభక్తుక్తగారు, ఈసోమయాజులు భుక్తగారు, సుకనాటక కాల వేర్పరచి ధర్మముగా నాటక పరిదర్శకుల కిచ్చి నాటకముల నాడించుచుండిరి. ఇటీవల పొగ్గెనరు బులుసురాజుగారి వాస్తవ్యులు దేశభాషాభివృద్ధికి ఉపయోగముచ్చి అగ్రహారమునకు నాటరగు నీగ్రామమున గౌతమపుత్రకళాధారమును నెలకొల్పియుండ నిప్పటికివాస్తవ్యుగా సంస్కృతాంధ్రముల పాఠములు 40 చేయారని. కాని, యీ మహానియులకు వైదిక క్షేత్రమున శ్రద్ధగలిగిన వేనోళ్ల పొగడ పలయు నని నెక్కి చెప్పబడినది. కడపజనసమవార మీ నాటక కాలలో జబ్బాడ యాదిభట్టనారాయణ దాసుగారు జానకీదళమును హరికథ నడిచి శ్రోతృజనముల చిత్తరవుల పగిది చేసిరి.

తిరువాత్తూరు శాసననిర్మాణసభ నేటి మధ్యాహ్నము దినానగారి అధ్యక్షతన కేంద్ర సమావేశమైనది. సభరణ చేయబడిన పోలిసు నిబంధనల చట్టమును గూర్చి ప్రత్యేకోపసంఘమువారును, అధికారసభ్యులును తమ యభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఈ చట్టమును అభ్యర్థనారి పరిశీలించుటకు అంగీకరింపబడినది. మోటారుబుడ్ల చట్టము సభరణ కావడినది. ఇయ్యది అభ్యర్థనారి చట్టంబునైనది. ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చునటుల అందరును అంగీకరించిరి.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందు
సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువనాథుల
మారు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములను
మొదలు 1-8-0. పోస్టేజీ నేలు.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపాడి,
మదరాసు.

మోహిని తెలము:- స్త్రీ పురుషులు చాడుటకు యోగ్యమైనది. మొదటకు చలువజేయును, పెండ్లుకలు చాలకుండును. పెండ్లుకలు నునుపు జేరును. నునాననగలిగి యుండును. 0-12-0 అమ్మకొంబం డిబి, 6, తంబుకెట్టిపాడి, మదరాసు.

A BEST OPPORTUNITY
REDUCTION SALE
FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.
The following books of our publication
will be sold at reduction price at the rate of
25 per cent. of the original cost
(Postage etc., Extra for all Books)
Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople. 4 Vols	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust--A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only for orders received from the 15th December 1918 up to 15th February 1919.
Apply to:-

The SUPERIOR WATCH CO,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఒరియంటల్ గవర్న
మెంటు సెక్యూరిటీ
భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్లు, బొంబాయి.

నిలవసాము 6,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చి వేసినది 5 కోట్లు
రూపాయలు.
ఈ ఒరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను.
ఎం.హావమెంటు భీమాకంపెనీ సురక్షితముగా పెట్టుబడి
వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిస్తీదారునకు
వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును
సమకూర్చుటయే, గాక పాలిస్తీదారునికి అకాల
మరణ మగునని ఆతని కుటుంబమునకు జీవన్
పాధియు కలుగును. స్థిరముగా ఆదాయములు లేని
వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల
సౌకర్యముగా మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.
Apply to:-
P. V Subramonier, Ag Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Bombay Engineers in Conference.
Bomav, December 13
The fourth meeting of the Bombay Engineering Congress was opened yesterday in the Board Room of the G. I. P. Railway. Over one hundred members were present from all parts of the Presidency including Sind and representing different branches of Engineering. The president Mr. F. J. Prenton delivered his address which was illustrated by various samples of bricks and tiles made from local materials and produced with the idea of finding cheap and good materials for construction of houses. Referring to Indian Railways he said the first Railway to open in India was the Great Indian Peninsula Railway in 1853 and the present mileage of railways of all kinds in India was about 47500. This was not very rapid progress. A railway he should like to see constructed was one over the harbour to Hog Island. This would place magnificent building sites within twenty minutes of Bombay or about the same time as it took to get to Malabar Mill. New town and docks would spring up and relieve congestion of Bombay. Continuing he said the standard of maintenance on Indian Railways was high. The cost of travelling was very low. The third class fare cost about one-fifth of a penny per mile, in 1917 the average net return on capital expenditure for all railways in India was 6.96 percent and average working expenses were 47.26 percent. The figures before the war were 6.19 percent and 51.79 percent. He did not know of any country in the world that could show better results and he trusted that in considering appeals from railway officials which were now being submitted the government would bear those figures in mind. He then referred to safety in railway travelling with regard to electrification of railway. He said now that the war was over, a start would be made in this direction. The great Indian Peninsula Railway has estimates ready for electrification of several of the more important sections of its system. He wanted to give some particulars of the work done by Indian Railways during the war but figures were not at present available. If the record was ever published it was one of which Indian Railways might justly feel proud. In conclusion he said he was very glad to see so large an attendance of members and to welcome their guests amongst whom was Mr. W. S. D. Orman, Honorary Secretary, Punjab Engineering Congress.
Sir M. Nethersole proposed a vote of thanks to the president and the congress proceeded to discussion of papers, they being on mortar, testing, railway electrification, concrete, shipbuilding and surveying. Today the remaining papers will be discussed. It has been decided to hold the next session of the Engineering Congress at Poona.
The Engineering Congress.
At to-day's meeting of the engineering congress various technical papers were discussed and at the close Major G. H. Wells, R. E., announced that a meeting of all branches from all parts of India would be held in Calcutta under the presidency of Sir Thomas Holland on the 3rd January to form an institution of engineers for India.

Famine in Bombay
Rs 2,65,971 Subscribed
BOMBAY, December 13.
As a result of the recent Town Hall public meeting re famine fund the first list of subscriptions has been issued and includes the following:- H. E. Lord Willingdon Rs 1000, Lady Willingdon Rs. 1000, presented by H. E. Lady Willingdon being the amount handed to her at a farewell reception by the women of Bombay Rs. 25,000, proceeds of cricket match Rs 15,000, children's branch of war fund Rs. 10,000, Mr. N. M. Wadia Trustees Rs 50,000, Sir Sharadji Bhambhani Rs 25,000, Tata Sons Ltd, Rs. 10,000, Baj Jerna N. Wadia Rs. 10,000, Currimbhoy Ebrahim and Sons Rs. 10,000, Sir Sassoon David Rs. 10,000. There are five donors of Rs. 7500 and nine of Rs 5000, the total amounting to Rs. 2,65, 971.

Garden Party to Lord Willingdon.
BOMBAY, December 13.
Their Excellencies the Governor and Lady Willingdon were guests of His Highness the Maharaja of Rajpipla on Thursday afternoon at tea at Willingdon Sports Club. His Highness was at home to the Ruling Princes now in Bombay and to the members of the Club. Amongst those present were Admiral and Mrs. Gaunt, H. H. The Maharaja Gaikwar, H. H. the Maharao of Cutch, H. H. the Jamshab and many others.
His Excellency afterwards at the request of His Highness the Maharaja of Rajpipla performed the opening ceremony of "Lady's Garden" presented by His Highness to the Club as a memento to Her Excellency Lady Willingdon.

The Municipal Corporation & Women Franchise.
BOMBAY, December 13
At the Municipal Corporation meeting yesterday the president announced in view of two communications recently received from the Government in the matter of educational grant and the transfer of the Improvement Trust he intended to make references about them in Corporation's address to new and retiring Governors. The Corporation then passed resolutions thanking the Government for their letter with regard to the Improvement Trust, after which further discussion took place on women's franchise questions. The president read a telegram from Mrs. Jinarajadasa asking that the Women's Indian Association and fortythree branches looked up to Bombay to give freedom to women. At the previous meeting the following resolutions had been moved by Mr. R. S. Navalkar that in recognition of the valuable services rendered by ladies of Bombay in the present war and other benevolent works, the Education committee be requested to report whether it is not desirable to amend the Bombay Municipal Act so as to enable the women of Bombay to be elected as Councillors of the Bombay Municipal Corporation. The debate on this resolution had not concluded when the corporation adjourned to the 19th instant. There were several ladies present at the meeting

Towards Peace.

(c) (Reuter's Agency)

France

President Wilson Invited to Visit Germany.

Germany must Repent and be Baptized. The President's Firm Reply.

LONDON, December 10. PARIS.—A Wireless message from "George Washington" says that replying to invitations from Chancellor Ebert, Kurt and Eisner that President Wilson should visit Germany, President Wilson replied that long years of penitence would be necessary for Germany's redemption from her crimes and for her to give proof of sincerity. Therefore no true American could think of visiting Germany at present unless compelled by purely official considerations. Hence he declined all suggestions.

American High Dignitaries. Receive President Wilson.

LONDON, December 13. The Ministers of Marine and Foreign Affairs and others accompanied by Mr. Sharpe, American Ambassador, General Pershing and Colonel House are proceeding to Brest on 12th to welcome Mr. Wilson on 13th who is disembarking at midday and reaches Paris on Saturday morning, where he will be met by President Poincaré and Premier Clemenceau at the station. Later he will be entertained to luncheon at the Elysée. On the afternoon of the 16th an official reception will be held in Hotel De Ville.

The President will not Sit at Peace Table.

LONDON, December 10. NEW YORK.—A Wireless message from "George Washington" says Mr. Wilson will probably not sit at the Peace Table but will be represented by delegates while remaining in close contact with heads of other Nations.

President Wilson on Board. Passes "Lusitania" Tragedy Scene.

LONDON, December 12. The "George Washington" with President Wilson on board passed over the scene of the "Lusitania" tragedy off the South Irish coast.

The President's Landing.

LONDON, December 12. PARIS.—Havas Agency states: According to a telegram from Lisbon the "George Washington" passed within the sight of Azores on Tuesday. President Wilson will land at Brest at three o'clock on Friday afternoon.

Swiss Invitation.

LONDON, December 12. BERNE.—The Federal Council has invited President Wilson to visit Switzerland.

German Shops Looted and Windows Broken.

LONDON, December 12. A message from Metz states that in the course of disturbances on December 7th, German shop windows were smashed and goods looted. French authorities are acting drastically against offenders who include a number of Germans.

German Language Prohibited.

LONDON, December 13. Public use of German language is prohibited after ten o'clock in the evening. French Colours must be saluted in accordance with the custom prevailing in France.

Russian Money Taken from Germany. Reaches Paris.

LONDON, December 12. PARIS.—Havas Agency states: The 320 millions francs worth of Gold which Germans received from Russians in conformity with Brest Litovsk treaty has actually reached Paris and has been deposited in the bank of France for the joint use of Allies.

Revenue by Indirect Taxation.

Rangoon, December 12. PARIS.—The French indirect taxation produced during November over 17 million pounds an increase of three million pounds as compared with November of last year.

The Fires of War.

Cleanse the French Nation.

Nation not Material but Spiritual.

LONDON, December 12. PARIS.—Havas Agency states: Speaking in the Chamber of Deputies M. Clemenceau said that though people of Alsace-Lorraine had endured martyrdom for 48 years their spirit had remained unconquerable. The French nation as a whole had emerged from the war determined to sacrifice merely material things for spiritual.

Germany

British Commander in Cologne.

Promises to Interfere as Little as Possible. In German Life and Customs.

LONDON, December 10. AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" referring to British occupation says:—Troops appear to be unpretentious and the Commander of the British Cavalry

has refrained from closing Bridges to pedestrians and trams and has also refrained from posting up decrees obliging civilians to raise their hats to officers, or regulating hours of restaurants or restricting press etcetera. He told the Chief Burgomaster that he would interfere as little as possible with prevailing customs.

Differences Between Government and Soldiers' Councils.

LONDON, December 13. A telegram from Berlin says:—Differences between the Provisional Government and Soldiers' Council continue. The latter opposes summoning of Constituent Assembly to which the former is pledged. The presence of the guard in Berlin has produced a calmer feeling and the entire German press excepting militarist newspapers approve of the meeting of the Reichstag on the ground that it is impossible to summon the Constituent Assembly in a fortnight and alleging that the Allies will occupy the whole of Germany unless order is maintained.

French Flotilla to the Rhine.

LONDON, December 13. PARIS.—A French flotilla of gunboats and motor-launches going to Rhine will be divided into five groups.

Great Britain

The Five Points in the Premier's Programme.

LONDON, December 10. The Coalition Headquarters states that the five points in the Premier's programme are "Punish the Kaiser" "Make Germany Pay" "Let soldiers come home as soon as possible" "Fair treatment for Ex-Soldier and Ex-Sailor" "Better housing and better social conditions."

Abolition of Conscription.

LONDON, December 12. The "Evening Standard" is authorised to state that Mr. Lloyd George will press forward the abolition of conscription in Great Britain, even if he is not successful in inducing the continental powers at the Peace Conference to do so.

The General Election. 21 Million Voters to Poll.

Lack of Excitement and Apathy. WOMEN VOTERS ARE AN UNCERTAIN QUANTITY.

LONDON, December 13. The election in which twenty one million voters poll tomorrow, though described as the most momentous in modern times, is characterised by a curious lack of excitement and almost apathy. This is notable the case as far as eight million new women voters are concerned whose verdict no political prophet ventures to forecast. That the Coalition will be victorious is a certainty. The only question is the size of the majority the estimates of which vary from 180 to 130 over all parties, but it is asserted that the results of the canvass have made many candidates nervous regarding what were considered "safe" seats and at least two hundred seats are doubtful including the seats of prominent men like Mr. Mackenna and Mr. Henderson and Ministers Mackamara, Eric Geddes, Stanley, Roberts, Barnes and Addison. Labourites are now more confident of securing more than the 130 seats which they counted upon. Coalitionists concede labour a minimum of eighty seats. Coalition papers emphasise that the sole issue is whether the Government which organised for victory will be returned to make peace and organise reconstruction to which the Opposition Press retorts: "Vote for Free Parliament, Free Trade, and No Conscription" Mr. Lloyd George winds up his vigorous campaign by speaking at Lambeth to-day. Mrs. Lloyd George has been working her hardest touring the remote hamlets of Wales while Mr. Asquith and Mr. Bonar Law have been assisted by their daughters as speakers and canvassers. Mr. Asquith yesterday travelled a hundred miles through East Fife addressing seven meetings. He was severely heckled.

Indian Editors Returning.

LONDON, December 9. Two Indian Editors, Messrs Ghose and Iyengar, sailed for India via Colombo to-day.

Mr. Law's Early Retirement from Office.

LONDON, December 12. Mr. Bonar Law speaking at Glasgow foreshadowed his early retirement from Chancellorship.

Mr. Clynes and the Peace Conference.

LONDON, December 12. Speaking at Nottingham Mr. Clynes expressed his inability to confirm the statement that he was attending the Peace Conference.

Arab Aspirations.

Colonel Lawrence in the Role of the Arab Ambassador.

LONDON, December 9. The "Daily Mail" states that Colonel T. E. Lawrence, who for two years had been staff officer to Sherif Feisal, Commander-in-Chief of Arab Army, has arrived in England. The Arabs so esteemed his military services that he was treated as a Sherif and given the additional rank of Emir. Colonel Lawrence entered Damascus with his detachment of Feisal's troops on September 30th. He has now come to Europe with Feisal in connection with Arab aspirations for independence. Feisal is at present in Paris as guest and friend of French Government. Colonel

Lawrence was at the War Office in autumn of 1914 and was sent to Egypt a little later to do intelligence work. As he spoke Arabic he was deputed to join Feisal shortly afterwards and they spent much time devising worries for Turks who eventually put a price of seventeen thousand sterling on Feisal and Lawrence alive, and seven thousand dead. Altogether Feisal's force blew up seventeen trains on Hedjaz Railway, including the train of Djemal Pasha, Turkish Commander-in-Chief, whose saloon was derailed and who fled for his life tearing off his decorations which were found and given to Colonel Lawrence.

Mercantile Marine.

Silver Medal for War Services.

LONDON, December 12. The King has approved the grant of a silver medal to the Mercantile Marine for war services.

The Military Cross.

Awards to Indian Army Officers.

LONDON, December 9. The "Gazette" announces that the Military Cross has been awarded to the following officers of the Indian Army:—

CAPTAIN THAKUR DAIPAT SINGH.—Accompanied only by a trumpeter he charged an entrenched machinegun, killing and scattering the crew and capturing the gun. He also captured the Commandant of a regiment and another officer.

LIEUTENANT F. H. WILSBY.—When on reconnoitring patrol with eighteen men, he came upon an enemy picket on a knoll about two hundred yards from our line. Three of the patrol were bombed but he charged the post and captured one man and drove off the others. On withdrawing he found that two of his men were missing, so he again charged the knoll and recovered them, bringing back the whole patrol intact. He gained valuable information and showed courage and resource.

English Newspapers.

No Issue on Xmas Day.

LONDON, December 12. The English papers will not be published either on Christmas day or Boxing day.

The Cotton Strike.

A Basis of Settlement Reached.

LONDON, December 13. As a result of the Conference in London between Mr. Lloyd George and representatives of the Cotton Spinner's a basis for settlement of the strike was reached.

LONDON, December 13. The Court of Arbitration awarded Lancashire Weavers a fifty percent increase on the standard peace piece lists.

America

German Propaganda in America. To Stir up Revolt.

Investigator's Report.

LONDON, December 10. WASHINGTON.—Report of M. Bielaski, Official Investigator into German Propaganda, says:—Efforts to create uprisings among Negroes in Southern States failed owing to the loyalty of the Negroes. Report pays a tribute to the firmness of the Labour Leader Gompers against German efforts to secure Labour support through Peace and other Societies.

Pro-Ally Mexico.

LONDON, December 10. MEXICO CITY.—Events in Europe have profoundly modified Mexico's international policy and Mexican Cabinet has been remodelled in a Pro-Ally sense.

Boxing Competition.

U. S. Seaman Defeats Jimmy Wilde.

LONDON, December 12. At the great Army and Navy boxing at the Albert Hall in the bantam weight final, Sergeant Instructor Jimmy Wilde lost to Seaman Palmore of the United States Navy.

Holland

Holland and Allies.

Ex-Kaiser's Residence.

LONDON, December 12. AMSTERDAM.—According to the "Telegraaf" the Premier in the course of his speech in the Second Chamber declared that Holland was willing to confer with the Allies regarding a new place of residence for the ex-Kaiser.

Ex-Kaiserin III.

LONDON, December 12. THE HAGUE.—The Ex-Kaiserin is seriously ill with heart trouble. A specialist is coming from Berlin.

Russia

French Naval Forces.

Landing in Odessa.

LONDON, December 12. A telegram from Odessa says:—At the request of the inhabitants, a French Naval Force has landed to restore order and expel 4500 German troops who together with Bolsheviks have been rioting and looting. In this connection Berlin officially announces that Odessa is being evacuated.

Interference in Russian Affairs.

Preparing the Way.

Shameful Mismanagement of Bolsheviks.

LONDON, December 10.
CHRISTIANIA.—Eighteen Norwegians belonging to various classes have just arrived from Russia, where they lived throughout the revolution. They declare that life is absolutely unbearable even for the most favoured classes. Bolsheviks continue the policy of exterminating all opposition including intellectuals who are all democrats. The productive forces of the country are dwindling owing to destruction and mismanagement. Food situation is being shamefully mishandled. Here is a typical example. Norwegians had a farm in connection with a factory which they manned. Bolsheviks commandeered the farm but left the crops to rot. The growth of Government officials is enormous. There are sixteen thousand food officials in Petrograd alone. Things are nearly as bad in Moscow where milk, oatmeal, beans, fats and cocoa are unobtainable. Prices of necessities continue exorbitant and railway communication has ceased except on main lines. Norwegians think that the withdrawal of allied troops from Russia would be a fatal policy encouraging Bolsheviks to further outrages.

Bolshevist Russia.

Norway and Denmark's Attitude.

LONDON, December 11.
CHRISTIANIA.—The 'Aftenposten' states that the Norwegian Legation has left Petrograd for Norway. It is probable that the Bolshevik representatives will be ordered to leave Norway shortly. It is also reported that Denmark is about to break off connection with Bolshevik Russia.

300 Anti-Bolsheviks Shot.

LONDON, December 10.
STOCKHOLM.—A telegram from Petrograd says:—Bolsheviks shot three hundred Russian officers at Vologda who were accused of assisting Allies and Anti-Bolsheviks.

The Report Denied.

LONDON, December 12.
The report of the formation of a new Russian Government under M. Trepoff is authoritatively denied.

Rioting in Bohemia.

Mobs Plunder Shops.

London, December 12.
A telegram from Prague says:—Large mobs have plundered and wrecked shops at Aussig in Bohemia. Rioting continues in spite of all effort of the police, the Civic Guard and the troops. Rifles and machineguns are being freely used and have caused many casualties.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

The Excess Profits Tax Bill.

DELHI, December 13.
The full text of the Excess Profits Bill, which the Government of India are understood to have now definitely decided to introduce in next February session of the Imperial Legislative Council, is published in the Gazette of India. The following is the statement of objects and reasons:—On the 10th of September 1918 a resolution was adopted by the Indian Legislative Council that the prolongation of the war justifies India's taking a larger share than she does at present of the cost of the military forces raised or to be raised in this country. It is the object of the present Bill to raise money by the imposition of an excess profits duty towards the cost of the measures proposed to give effect to this resolution. (2) Although no guarantee can be given by the Government on the point, the charge which has recently come over the military situation makes it possible that the sum to be raised by the duty will not be required for more than one year and the duty is therefore imposed by the Bill only on the profits of a single year (Clauses 2 and 4). The proposed duty will absorb fifty percent of the excess of the profits made in an accounting period of 12 months over a certain standard called in the bill the "Standard profits" (Clause 4). The accounting period consists of the 12 months ending on 31st March 1919 unless a different period of 12 months has been taken for the income tax assessments of that year when that period is taken and the profits of the accounting period are those ascertained for income tax purposes (clause 5). Standard profits are calculated on different bases when the business subject to the duty has been assessed to income tax in the course of the four financial years 1913-14 1914-15, 1916-17 and 1917-18 and when it has not. (3) When a business has been assessed to income tax in the four years, the standard profits will under the bill be the average profits as assessed for income tax purposes with proportionate increases. If the assessment in any of the years covered a period of less than 12 months when it has not been assessed to income tax in all the four years the standard profits will be calculated at ten per cent on the capital of the business at the end of the accounting period (clause 6). With slight modifications the provisions of the British Excess Profits Duty Act are followed for the calculation of the capital of the business (schedule 2). (4) The Bill provides for an adjustment where capital has been increased or decreased during the accounting period by deduction from or addition to the profits of that period of an amount equivalent to ten percent per annum on the increase or

decrease of capital (Clause 7). (5) Businesses which have not earned in the accounting period more than thirty thousand rupees will be exempt from the duty. Otherwise the duty will be imposed upon all businesses except agriculture offices or employments professions subject to the limitations in force in the United Kingdom (and businesses which are liable to pay in respect of the accounting period excess profits duty in the United Kingdom (schedule 6) In general the procedure for the recovery of the duty for appeals against the collector's assessments and similar matters will be that in force under the Income Tax Act (clauses 13 and 15) but there are some provisions. The collector is given wide powers to modify assessments when on application to him it is shown that for special reasons the methods laid down for calculating the duty will operate unfairly (clause 8) and persons dissatisfied with his orders on such applications are permitted to appeal to the Chief Revenue Authority who if it thinks that the appeal involves questions of general importance is required to refer it to a board of referees appointed by the Local Government and consisting of three members of whom at least one must be non-official acquainted with business of the nature of that in respect of which the appeal is made (clause 9) The Collector is also authorised in addition to his powers under the Income Tax Act to call under penalty for non-compliance for such particulars in connection with the business as he may require (Clauses 11 and 12) to permit payment in instalment (Clause 4) and to use in his assessments to the duty information obtained for the purpose of income tax assessments (Clause 16). Persons chargeable to the duty are required under penalty to give Collector notice of the fact (Clauses 10 and 11) and they are forbidden on pain of a fine which may extend to one thousand rupees to enter into fictitious or artificial transaction with the object of avoiding payment of the duty (Clause 15).

Withdrawal is notified of the prohibition hitherto in force against the importation into India of Motor cars. Chassis, motor cycles and parts and accessories thereof.

His Excellency the Viceroy will leave Calcutta on the night of the 3rd January and after visiting Pusa agricultural research Institute, will arrive at Delhi on the morning of the 8th idem and not as previously stated.

Bombay

Bombay Provincial Congress Committee.

Mr. Bomanji as Congress.

Delegate Objected to.

BOMBAY, December 13.
At a meeting of the Bombay Provincial Congress Committee last evening Mr. C. V. Vaidya presiding election of delegates to the Delhi Congress was considered and the name of those willing to attend the Congress were read out. Mr. Jamnadas Dwarkadas objected to Mr. S. R. Bomanji being sent as delegates. Mr. Jamnadas said that Mr. Bomanji had latterly been vilifying some of the esteemed Congress leaders and had in diverse ways rendered harm to the Congress cause.

Sir N. G. Chandavarkar to be Asked to Explain his Conduct.

Mr. Horniman supported. Mr. N. M. Joshi opposed the proposition, consideration of which was postponed to the next meeting of the Committee. Another resolution was passed condemning Sir Narayan Chandavarkar's speech at the Moderate Party Conference in Calcutta on the 15th August last, and he was called upon to withdraw those statements or to apologise to the Committee within reasonable time failing to do which should disentitle him to continue as President of the Committee.

Punjab

Punjab Provincial Congress Committee.

LAHORE, December 13.

At a meeting of the Provincial Congress Committee and Indian Association, Lahore, held on the 12th instant, it was unanimously decided that a joint representation be made on behalf of the Indian Association, Congress Committee and Provincial Moslem League to the Franchise Committee and the Viceroy urging that the Punjab should in the matter of constitutional reforms be placed on a footing of equality with the major provinces. A resolution was passed protesting against the appointment of Sir S. P. Shina to represent India at the Peace Conference and recording opinion that India's representation to the Peace Conference should be elected by the National Congress and Moslem League.

United Provinces

Sir H. Butler on India's Future.

ALLAHABAD, December 13.

Sir Harcourt Butler presided over the annual sports and prize giving at Muir College said in the course of his address:—You are born to-day of greater relationships than were your fathers before you. India will henceforth be an integral and honoured member of the Empire self-respecting with the assured prospect of progressive realization of responsible Government. Committees are working out the details of the scheme of reforms and that scheme will eventually be laid before Imperial Parliament. I beg you to accept whatever scheme of reforms may eventually be passed and to co-operate among yourselves and with the British for the development of India. Much will depend on the attitude of the present generation. I appeal to you with all my heart, I appeal to you to set before yourselves constructive ideals of progress instead of destructive ideals of criticism. In the great change we must contemplate construction instead of criticism. Already you have made considerable advance in this direction. During the terrible epidemic of influenza which has recently afflicted the province non-official associations including many students have rendered sterling services in relieving suffering humanity. I cannot speak too highly of the work of various societies such as that recently established at Allahabad the Seva Samiti at Agra, the Arya Samaj and others at Cawnpore and similar societies in different parts of the provinces. On behalf of the Government I tender you my appreciation and my thanks.

Pandit Motilal Nehru.

Elected President of P. C. Committee.

ALLAHABAD, December 13.

The United Provinces Provincial Congress Committee has re-elected the Hon'ble Pandit Motilal Nehru president for the coming year. Among Vice Presidents are the Hon'ble Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya. Members of the All-India Congress Committee were also elected.

South India

Sir M. Visweswaraya Interviewed.

BANGALORE, December 13.

In connection with the statements in Press a representative of the Associated Press of India called on Sir M. Visweswaraya and requested for an interview which he was pleased to give. In the course of the interview Sir Visweswaraya said he was sorry that there should be any discussion in the press regarding Mysore or Mysore administration in connection with his departure on leave. He is in a position emphatically to deny that any constitutional question was even thought of before he obtained sanction to his leave. "I have put in" he proceeded to say "six years of service as Dewan already a period longer than is ordinarily allowed to such functionaries. There is no reason why it should be thought a grievance by any one if my services happen to terminate at the end of my leave. From a personal point of view I recognise, of course, that the press notices are friendly and most kindly meant. My idea has always been a "United Mysore", that is a Mysore prepared for united action for all good purposes. I am as much interested as any subject of His Highness the Maharaja in the success of the incoming administration under the new Dewan from whom, if it is no breach of confidence to say so, I have had nothing but the friendliest co-operation during the whole of the time we worked together.

Sir Visweswaraya has no office or Secretary to help him at present and trusts that the members of public and friends will be indulgent if he is not prompt and regular in answering letters and telegrams. It is understood Sir Visweswaraya will leave for Bombay in a fortnight after the period of mourning for the death of his mother which took place on Wednesday night.

TRIVANDRUM.—The Travancore Legislative Council met this noon, the Dewan presiding. The select committee's report on the Police regulation amendment bill with the amendments proposed by non-official members was taken up for consideration and passed for final reading. The Motor Vehicles regulation amendment Bill was finally read and passed.

Central Provinces

200 Congress Delegates from the C. P.

NAGPUR, December 13.

At a public meeting held under the auspices of the Provincial Congress Committee Mr. N. R. Alekar, Pleader, presiding more than hundred delegates were elected for the ensuing Congress to be held at Delhi.

An at Home to Mr. Surendranath Bannerjee.

At Nagpur by Local Bengalees.

NAGPUR, December 13.

The Bengalee community of Nagpur gave an at home party to Surendranath Bannerjee this evening. People of all shades of opinion attended. Babu Surendranath in thanking the audience said that when he came to Nagpur he resolved not to make any political speech but under very great pressure he was compelled to open his lips. He said that he was deeply grateful for the entertainment. It was an encouragement and stimulus to him to persevere in his public work for which his whole life was devoted and especially at a time when there were strong differences of opinion. He rejoiced to note good feelings between Bengalees and the people of Nagpur which are so necessary for the political future of the country. He put in a very strong plea for tolerance in spite of differences of opinion. Though they could not worship in the same temple he said they should learn to respect each others opinion. In conclusion he predicted a great future for India where the marriage of West was to take place shortly. He thanked Lady Bose and her daughter and said that womanly encouragement and stimulus were needed for man to help him in his work of life.

Labours in Nagpur Finished.

The Reforms Committee finished their work and will leave for Calcutta to-morrow. Dr. Sapru left for Allahabad and will join the Committee at Calcutta.

Dinner to the Reforms Committee.

NAGPUR, December 13.

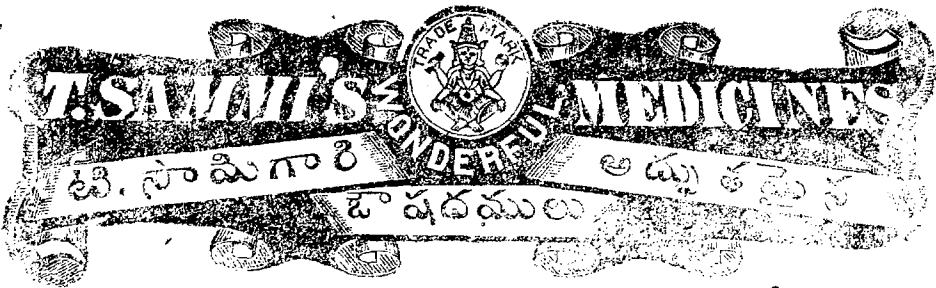
Last night, member of the Reforms Committee were entertained to dinner by the Black and White Dinner Club. Two toasts only were proposed. The King and our guests. There were no speeches. Among those present were Sir Benjamin Robertson, Sir Henry Drake Brockman, Sir Bepin Bose Mr. Slocock and all leading officials and non-officials of the station. Among the guests were Sir Sly, Dr. Sepru, Messrs. Setalwad, Shashtri, Surenderanath Banerjee, Aftab Ahmad, Couchman, Clanson and Priyanath Sen.

CALCUTTA

It is understood that the Government of India are considering the further curtailment of hours for sale of liquors in licensed houses, clubs restaurants etc, and are in consultation with the Local Governments and administrations.

CALCUTTA, December 14.

The foundation stone of the first Buddhist Vihara in Bengal to enshrine the relic promised by the Government of India will be laid in Calcutta on Monday next. The Vihara is of Aganta style and built in Chittur stone at a cost of about eighty thousand rupees.

యీ అవధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెక్కిమిన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు వతకమును, వెండివతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి పున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరుములెలుకు, కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పిలు, అతి కీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందుకమాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అబ్జర్షము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, కీళ్ల భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, జిన్ని, తేలుపట్టడం, జలబుబు, శ్రీలకు బుతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ మయిన నొప్పిలన్ని అతి కీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల ౫. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తయగును. దీని వెల ౫. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లవీధి, హనుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుకొనితే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనియెను. మలేరియా (విష వా (యుజ్వరములకును, విడివిడి విడివిడి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరముండు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్ని-అట్-లా) మారావ్ షాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములను కుదుర్చుటయందు అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్రిలో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

(పతి ఔషధసాపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మికు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెన్రీస్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

బ్లక్, బాడ్ క అందు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, కిక్, అరసునూర వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company,

15, Armenian Street, MADRAS.

సిరాబిల్లు

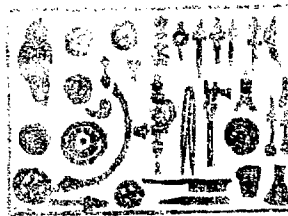
నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును. కాగితముల వినిగిపోదు ఒకబిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాయగును. ఆనద్యకముగు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమావమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లు 144 ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ త్తముగ కొనువారలకు మంచి యి నామాయబడును (1218)

BENGAL INK FACTORY.

24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

క్యాబలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co., Dealers in Watches Materials Pools, BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.

(831) ఉత్తరములు అంగభాషలో వ్రాయవలయును.

భారతదేశము.

వృత్తకోశము.

పరిగెత్తినగూర్చి కలకత్తాలో రో నాల్డుషే ప్రభువుగారి అభ్యుత్తరక్రింద ఫ్రాంకు ఓర్వీపు మతగురువుగారు ఉపన్యసిం చిరి. ఛెల్మిస్సఫ్తపతి సభనలంకరించినది. లాంతరు బొమ్మ లతో వృత్తకోశులకు మనమేమిసాయము చేయుచున్నది తెలు పబడినది. కొత్తగ అలంబింపబడిన వృత్తకోశ నివారణ విధానమును గూర్చి 37 లితువాద్ల రోజునగారు ఉపన్య సిందిరి. మతబోధకులు వృత్తకోశులయెడలాపు వాత్సల్యమున కును, వా రొ న ర్చు యు న స హ య ము న కు ను వై ద్య స హ య ము న కు ను ప్ర భు త్వ ము వా రి సామభూతిని రో నాల్డుషే ప్రభువుగారు జూపిరి. ఇంతరకట వృత్తకోశ వైద్యమునకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు మనిషి 1-కి వెల 1-కి 1-8-0 ఇచ్చుచున్నార. దాని నిపుడు హెచ్చించి 4 రూపాయలు ఈ ముఖకు ననిరి. వృత్తకోశవైద్యా లయమును నిర్మించుటకు వలయు నిధికి ప్రభుత్వమువారు 1500 రూపాయలను ఇచ్చెదరని రో నాల్డుషే గారు తెలియజేసిరి.

తనసంతరము చెల్లమువద్ద సతిగాను మతబోధకులకు అభినందించుచు ఓర్వీపు గారు ను, సర్ లి య నా ద్ల రోజునగారు రోశుల బాధలకు గూర్చి వ్యాదయము నీరగునటుల తెలియజేసినందులకు చక్కగ వారి నెంతయు తొనిచుండిరి. ఓర్వీపుగారు చెప్పిన ప్రకారము తక్షణము రోగనివారణ చికిత్సకు ప్రారంభించవలయు ననెను. జను లూల మహారాజుగారు ఈ ముద్యయమువల్ల కుసుసామభూతిని వ్యక్తపరచుచుండగాక 1500 రూపాయలను వృత్తకోశవైద్య సహాయధికిచ్చిరి తెలియజేసెను. కాశ్మీర మహారాజుగారు కూడ రోశులకు గొప్ప ఆశ్రయములను నిర్మించిరని తెలిపిరి. ఎర్రెప్టెనీవు వైద్యసారంగుని రోశులకుఁబాధము నియమించినది. బాబుసరస్సుదగ్గర చక్కనివివేచనము ప్రత్యేకముగ వృత్తకోశుల నిమిత్తమై విస్తరించెనది. ఇట్టివిధానము నవలం బించి వృత్తకోశజనీతనవల పిల్లలకు కాపాడుటకు ప్రయ త్నించుచున్నారు. వీరు వృత్తకోశము తేనివారు. కాన పీరింద రు ను ఈ పట్టణ యు న ఈ ఘోర వ్యాధి వ్యాపించుచుండగ అరికట్టుటకు ప్రయత్నింప ప్రార్థింతులు. బెంగాలు వైద్యాలయముల నున్నరోశులకు వెల 1 కి రోగికి ప్రభుత్వమువారిచే 5 రూపాయలు లీనుబడు ననిరి. కాని ప్రజలుకూడ తోడ్పడి ఈరోగమును రూపుమాపి మానక కోటిని కాపాడవలయునని చెల్మిస్సఫ్త సతిగాను నుడిచిరి.

కొత్త ఆర్థికయుద్ధము

ఇప్పుడు ప్రపంచయుద్ధము సుఖకరముగ నంత మొందినందువలన మీ మాతృదేశము యొక్క పారిశ్రామిక ముక్తికై పోరాడవలయునని ఇందు మూలముగా మిమ్ము హెచ్చరించుచున్నాము. భారతమాత తను పుత్రులందరు స్వదేశి పరిశ్ర మలను ప్రోత్సహింప వలెదలరని తలచుచున్నది. సంక్రాంతి పుణ్యకాల మే తెంచుచున్నది. జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని మా కంపెనీలో సభ్యత్వమునకై మీ పేళ్లను రిజిస్టరుచేయుచుకొనును. షేరు 1-కి 25 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశ రుసుము 4 అణాలు. ధరభాస్తు పత్రములు వగైరాలు దరఖాస్తు మీద పంపబడును. 962

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్, బ్రాంచి: మధుర. కంజీవరం.

మంచి బ్లూబ్యాకు సిరా. (1261)

అన్నిటికంటె శ్రేష్ఠతమమైనట్టిదిని, చౌకయి నదిని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచినీరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తర ములు ఇంగ్లీషు భాషలో నుండవలయును.

The Manager, Swarnamayee Ink Store, 5, College Square, Calcutta.

